LABDARÚGÁS

ÁRA: 4 FORINT. 1972. AUGUSZTUS,
XVIII. ÉVF. 8. SZ.

Az olimpiai csapat oszlopa és újonca

1. Páncsics

Hagyományos szavazásunkon Páncsics Miklós lett az 1971—72-es bajnoki év játékosa. Képünkön Dusán fiával és Váradi Bélával, aki a szavazáson a reménységek között került élre. (Záhonyi Iván felvétele.)

A bajnok nagy győzelme a salgótarjániak elleni rangadón. Nagy László góljával — felső kép — lett 6:1 a végeredmény

Kozma benyomja a Bp. Honvéd győztes gólját — 1:0 — Rothermel hálójába a Tatabánya elleni találkozón. (MTI Foto, Kovács Károly felvételei)

A bajnoki év története

A nézők száma az 1971–72-es bajnoki évben tovább csökkent, ugyanakkor a sportsajtó olvasóinak tábora jelentősen nőtt. Ami egyúttal azt is jelenti, hogy a labdarúgás iránti érdeklődés ellentmondásosan alakul. Legyünk őszinték: azok között, akik valamilyen okból elkerülik a pályák nézőterét, sokan, nagyon sokan vannak, akik változatlan érdeklődéssel olvassák a labdarúgásról szóló híradásokat. És természetesen várják az egész évről szóló értékeléseket is. Mi ezt nemcsak az olvasóink számának jelentős növekedéséből következtetjük, hanem konkrét tudomásunk van róla. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis 1000 darab kérdőívet küldtünk ki olvasóink címére, találomra. Azt a kérdést adtuk fel: *készítsünk-e az idén is számszerű adatokkal alátámasztott beszámolót, hasonlóan az elmúlt évek gyakorlatához?* A megkérdezettek túlnyomó része válaszolt: *várják a szokásos feldolgozást!*

Ez a bátorítás ösztökélt bennünket arra, hogy hagyományaink szerint a számok nyelvén írjuk meg ezúttal is a bajnokság történetét, s próbáljunk néhány következtetést levonni. Nem zavar hát bennünket túlságosan az sem, hogy egyik-másik adatunk nem hat az újdonság erejével — e számunk megjelenése és a bajnokság befejezése között hetek teltek el —, mégis közöljük ezeket is, mert nélkülük nem lenne pontos és teljes a kép.

Mi is történt tehát a Nemzeti Bajnokság I. osztályának 30 fordulójában, ősszel és tavasszal?

Ők, háromszáznegyvenhatan

Ha egyszer bekövetkezne egy olyan egészen kivételes helyzet, hogy a teljesen kialakult csapathoz nem kellene hozzányúlni, mert sem sérülés, sem betegség, sem formahanyatlás, sem kiállítás nem tenné szükségessé a változtatást, akkor — mint ismeretes — 11 labdarúgóval lehetne lejátszani az idényt. Ilyen ideális állapot azonban csak a mesék világában létezik. Nem is beszélve arról, nemcsak a jelen a fontos, hanem a jövő is. S erre akkor is gondolni kell, amikor a gépezetben még egyetlen kopott fogaskerék sincsen. Így hát több játékos kell 11-nél. De mennyi? Egy szakember, aki úgy ismeri ezt a sportágat, mint a tenyerét, azt mondta: *az az igazi, amikor egy bajnoki évet 16 játékossal lehet végigjátszani.* Fogadjuk el ezt a számot, és nézzük meg, hogy nézett ki ez a valóságban? Mindjárt válaszoljuk is meg: a mi csapataink alaposan túlteljesítették a normát, átlagban közel 22 játékos lépett pályára. (Persze, ezt az átlagot erősen terhelte az MTK berkeiben történt ügy, hiszen ott szinte egy egész csapatra való új labdarúgót kellett csatasorba állítani.)

Az őszi idényben az Újpesti Dózsa, az FTC, az Egyetértés, az Eger valóban csak 16 labdarúgót szerepeltetett, a Tatabánya és a Csepel pedig 17-et. Tavasszal azonban általános emelkedés következett be. Egyedül a Tatabánya nem nyúlt több játékoshoz, s rajta kívül csak az FTC játékosainak a száma maradt 20-on alul (19) — a többiek legalább 20 labdarúgót foglalkoztattak. Így azután az őszi 302-es létszám végül is 346-ra emelkedett.

Nézzük csak meg, hogy oszlott meg ez a 346 név a 16 csapat között. (A kimutatásban a csapat neve mellett az egész évben foglalkoztatottak száma; azok a játékosok, akik mindegyik mérkőzésen szerepeltek kezdő, illetőleg cserejátékosként; zárójelben, akik csak egyszer hiányoztak; végül: hányszor cseréltek az év folyamán?)

Ú. Dózsa: 20, Juhász, Dunai III, Zámbó, Bene (Dunai II), 19
Honvéd: 23, Szűcs (Komora, Kocsis), 34
SBTC: 20, Kmetty, Vertig, Répás, Básti, Horváth, 37
Tatab.: 17, Kovács, Horváth L., Tóth K. (Laczkó, Szabó, Takács), 32
FTC: 19, Bálint, Albert, 33
Vasas: 25, — (Török), 27
Videoton: 22, Nagy II, Wollek (Kovács), 33
Komló: 23, Makray, Bordács, Bencsik (Buús, Kovács), 32
Csepel: 21, Vellai (Varga), 36
ETO: 21, Somogyi (Kiss, Korsós, Stolcz), 39
Pécs: 22, Rapp, Hernádi, Kincses I (Daka), 29
DVTK: 24, Salamon, Hajas (Földesi), 35
MTK: 28, Csorna, Csetényi, Kovács, 35
Egyetér.: 20, Varga, Józsa, Sóvári (Weimper, Nell), 47
Eger: 20, Kárpáti, Mészáros, Czeczeli, Simon, Tóth M. 36
Haladás: 21, Szántai, Bokor, 39

Kereken 40 labdarúgó szerepelt csapata mindegyik bajnoki mérkőzésén. Érdekesség, hogy a Vasasban egyetlen ilyen játékos nem akadt. A cserejátékosok közül leggyakrabban foglalkoztatták: *Bodnár* (Videoton) 13, *Kovács* (SBTC) 12, *Straub* (Egyet.) 10 és *Karába* (Egyet.) 9 alkalommal lépett csereként a pályára. A csere lehetőségével egyébként az Ú. Dózsa csak 19 esetben élt, míg leggyakrabban az Egyetértés próbálkozott vele: 47-szer cserélt!

A nagy fluktuáció okaként az első helyen a csapatépítés problémáját említhetnénk: sok fiatalnak adtak lehetőséget ebben az évben, s jó néhányukban nem is csalódtak a szakvezetők. Már az őszi beszámolónkban említettük néhányuk nevét, most csak aláhúzhatjuk, hogy *Kű* (FTC); *Váradi B.* (Vasas); *Kellner, Harsányi* (Ú. Dózsa); *Póczik* és *Palla* (Rába ETO); *Dudás, Csepregi, Pál, Fehérvári* (Bp. Honvéd); *Bartos* és *Sándor* (Csepel); *Kanász* (MTK); *Kőműves* (Tatabánya); *Varga, Kovács* és *Szoó* (SBTC); *Orsós, Tresch* és *Pál* (Komló); már valóban kezdi beváltani a tehetségébe vetett hitet, sőt néhányan közülük már erősségei lettek az NB I-es csapatuknak. Persze, a beépítés nem járt zökkenők nélkül, de a kockázat, amit a szakvezetők vállaltak, tulajdonképpen a közeli években kamatozik. Nyilvánvaló, hogy a megindult folyamat majd tovább tart, hiszen szép számmal fejezték be ebben az évben is pályafutásukat az idősebbek közül, s várható, hogy 1972–73 végén ismét lelépnek néhányan a színről.

Sajnos, a fluktuáció másik oka nem a jövő építésével, hanem a fegyelmezetlenségekkel függ össze. Nemcsak az MTK és a Vasas sínylette meg ezt a kórt, hanem — ha kisebb mértékben is — de egy két további együttesben is kénytelenek voltak eltekinteni néhány játékos szerepeltetésétől, ami természetesen negatívan hatott átmenetileg a csapatjátékra is.

Vége . . . Befejeződött az 1971—72. év. A bajnokcsapat játékosai levonulnak a tarjániak elleni 6:1 arányú győzelem után. Noskó már levetette ingét, mögötte (takarva) Dunai III, Nagy L., a balszélen pedig Borbély II. (MTI Foto, Kovács Károly felvétele)

Salgótarján—Bp. Honvéd 3:1. Horváth, balról a harmadik, a tarjániak második gólját rúgja. (MTI Foto)

Erőviszonyok az eredmények tükrében

A számok nagyon érdekesek, sok mindenről csalhatatlanul vallanak. Senki nem vonhatja kétségbe, hogy a tizenháromszoros magyar bajnok, az utóbbi évek hőse az Újpesti Dózsa, amely egymásután, megszakítás nélkül negyedszer lett a bajnoki cím birtokosa, teljesen megérdemelten és fölényesen érkezett a célba. Ha figyelmesen átnézzük azt a táblázatot, amely bemutatja, hogy az első fordulótól a harmincadikig hogyan változott a 16 csapat helyzete, a legfeltűnőbb, hogy a lila-fehérek végig az élen haladtak. Valóban, az aranyérmük egy pillanatig sem forgott veszélyben. Pedig... az Újpesti Dózsa a 30-ból „csak" 20 mérkőzést nyert meg, 4-et vesztett, 6 alkalommal döntetlenül játszott, tehát 14 pontot adott le! Mégis, ennek ellenére 7(!) pont előnnyel szakította el a célszalagot. A táblázat azt is bemutatja, hogy milyen kacskaringós utat tettek meg a csapatok az újpestiek mögött, amíg kialakult a végső sorrend.

Fordulók:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
D. Dózsa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Honvéd	11	13	10	9	4	7	9	7	5	5	6	6	4	2	4
	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	2
SBTC	5	4	3	4	5	10	10	10	9	9	8	8	7	4	3
	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3
Tatab.	6	5	7	3	10	7	6	5	6	6	4	7	5	7	7
	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4
FTC	10	3	2	2	2	2	4	2	2	4	5	5	2	3	2
	2	2	3	3	3	2	2	2	2	4	3	4	5	4	5
Vasas	2	6	4	6	7	4	3	2	3	2	3	3	3	6	5
	4	4	4	5	6	6	6	7	8	7	7	7	6	6	6
Videoton	12	11	14	13	14	14	14	14	14	14	12	15	13	12	12
	13	13	13	12	11	12	12	9	7	9	8	8	9	9	7
Komló	16	12	9	5	6	3	2	4	4	3	2	2	6	5	6
	8	8	7	7	8	8	9	11	9	8	9	9	8	8	8
Csepel	7	7	13	12	11	13	8	6	7	7	7	4	8	8	8
	7	7	10	9	10	9	7	6	6	6	6	6	7	7	9
ETO	9	9	11	8	9	6	5	8	10	10	9	9	9	9	9
	9	9	8	10	7	7	8	10	11	11	12	14	11	10	10
Pécs	15	16	15	16	15	15	15	15	15	15	13	12	11	10	10
	11	11	11	11	12	11	10	8	10	10	10	11	10	11	11
DVTK	13	8	6	10	3	7	10	10	11	12	14	13	14	15	15
	14	15	15	14	15	15	16	15	15	15	14	14	14	12	12
MTK	14	15	16	15	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
	16	16	16	16	16	16	14	13	13	13	13	10	12	13	13
Egyetért.	3	2	8	11	12	10	12	13	12	11	11	11	11	11	10
	11	10	9	8	9	10	10	12	12	12	11	12	13	14	14
Eger	8	14	12	14	13	12	13	12	12	12	14	14	15	14	14
	15	14	14	15	13	13	13	14	14	14	15	15	15	15	15

Az az összesítés, amely az év folyamán előfordult különböző eredményeket foglalja magában, arról vall, hogy csak ritkán akadtak olyan ellenfelek, amelyek könnyűszerrel megadták magukat. Nem lehetett senkin könnyen elverni a port, s alig találunk olyan együttest, amely borsot ne tört volna az élen helyet foglalók orra alá.

Meg kell állapítanunk, hogy nem volt túlságosan nagy különbség a csapatok többsége között. Helyesebben: a tudásbeli különbség nem jutott érvényre folyamatosan, mert csapataink szereplése eléggé rapszodikus volt. Az átlagon felüli jó teljesítményt nem tudták folyamatosan ismételni. A hullámhegyek és völgyek váltakozása akadályozta, hogy az együttesek hajói könnyűszerrel jussanak a révbe. Mérsékeltebb képességű ellenfelek olykor nemcsak a hazai pályán, hanem mint vendégek is megtréfálták az esélyesebbet!

Még a két kiegyensúlyozott, nagyot fejlődött, megbízható együttesnek, az SBTC-nek és a Tatabányának is voltak váratlan gyengeségi periódusai. Előbbinek éppen a hajrában, az utóbbinak pedig az ősz folyamán. Az őszi idegenbeli specialista, a Vasas egy teljes szakaszra összeomlott, majd ismét magához tért. A Bp. Honvéd, az ősz megbízhatatlan csapata tavaszra felfejlődött és nagy önbizalommal, céltudatosan tört fel a második helyre. A Videoton meglepő jó benyomást keltett, kiegyensúlyozott együttessé vált, amely további fejlődést érhet el. Becsületesen állt helyt a Komló csapata is. A többiek váltakozó sikerrel harcoltak. A Csepel hajrája nem sikerült, a mögötte levők az év egyes szakaszaiban általában a kiesés ellen harcoltak. Még olyan együtteseket is fenyegetett a rém, mint a Rába ETO, a P. Dózsa, amelyek közel sem nyújtották azt, amit joggal vártak tőlük a híveik.

De nézzük csak, mit mutat az eredmény táblázat?

0:0	1:0	1:1	2:0	2:1	2:2	3:0	3:1	3:2	3:3	4:0	4:1	4:2	4:3	5:0	5:1	5:2
11	18	20	14	13	8	6	6	7	1	1	5	2	—	1	2	—
14	23	13	10	13	2	6	16	2	1	3	6	1	1	1	—	3
25	41	33	24	26	10	12	22	9	2	4	11	3	1	2	2	3

6:0	6:1	6:2	6:3	7:1	7:4	8:0	8:1
—	1	1	—	1	—	—	1
1	1	—	1	—	1	1	—
1	2	1	1	1	1	1	1

(Felső sorokban az őszi, az alsókban a tavaszi eredmények.)

Mindenki minden mérkőzést persze nem láthat, de ebből az eredménykimutatásból teljes joggal következtethet arra, hogy valóban az erőknek bizonyos egyensúlya jött létre. Legalábbis erre utal az a tény, hogy a 239 — az őszi Egyetértés—Ferencváros mérkőzés nem fejeződött be — találkozó csaknem harmada, kereken 70 mérkőzés döntetlennel ért véget. További harmada — pontosan 77 találkozó — 1 gólkülönbséggel végződött, 2 gólkülönbséggel már csak 49, 3 gólkülönbség csupán 28, ennél több különbség pedig mindössze 15 összecsapáson alakult ki.

Örüljünk-e ennek a helyzetnek, vagy bosszankodjunk? Tulajdonítsuk a támadójáték gyengeségének, vagy a mai általános betegségnek, a gólhelyzetek nem kellő kihasználásának? Nehéz ebben a kérdésben állást foglalni, hiszen az említett okok mindegyike szép számmal lelhető fel általában a mérkőzéseken, s nem is csak Magyarországon. Egy bizonyos, egy vitathatatlan: ebben az évben a bajnoki mérkőzések többségén nagyon meg kellett küzdeni a pontokért. Egyoldalú játék bizony alig akadt, s azt sem lehet mondani, hogy azokon a találkozókon esett viszonylag sok gól, ahol túl nagy volt a „súlykülönbség" a két csapat között. Jó példa erre: az Újpesti Dózsa 6:1-re, a Videoton 7:4-re, a Tatabánya 4:1-re verte a bronzérmes SBTC-t, amely csupán gólkülönbséggel maradt le a második helyről, vagy pl. a Vasas 5:2 arányban győzött az FTC ellen, ami a tavasz egyik legnagyobb meglepetése volt.

Bizonyos azonban az is, hogy önmagában a küzdőszellem nem sokat ér, ha a technikai tudás és a taktikai felkészültség nincs a kellő színvonalon! Ezen a területen pedig van javítani való, s kell is javítani. De lehetséges-e, megvannak-e a feltételeink? Úgy gondoljuk, megvannak! Megvannak, mert ahol olyan ragyogó mérkőzéseket tudnak játszani, mint amilyen például az FTC–Újpesti Dózsa, az Újpesti Dózsa–SBTC az SBTC–FTC, a Videoton–SBTC, Tatabánya–Ú. Dózsa, Bp. Honvéd–Vasas, az SBTC–Honvéd vagy a Videoton–FTC találkozó, ott igenis joggal merül fel az a megállapítás, hogy *ezzel a játékosanyaggal egyenletesebb teljesítményre lehet és kell is törekedni, lényegesen magasabb színvonalon.*

Az itt közölt táblázathoz még csak annyit, hogy a bajnoki küzdelmek során az első félidőben 103 mérkőzés állt döntetlenre, s mindössze 5 olyan eset fordult elő, amikor félidőben még a későbbi vesztes vezetett.

Végrehajtók és előkészítők

Ebben a bajnoki évben 666 gól esett. Ez 239 mérkőzésre átszámítva 2,78 gólátlagnak felel meg. Már nem is vagyunk túlságosan messze attól, hogy az átlag 3 fölé emelkedjék: nem egészen 60 góllal kellene többet elérni, s máris előkelő helyre kerülhetnénk a világranglistán. A helyzeteket ebben az évben is megteremtették hozzá a fiaink, csak a kellő határozottság hiányzott a befejezésekhez. Talán majd jövőre ...?

Ahhoz nincs elég helyünk, hogy a 666 gól mindegyik szerzőjének nevét felsoroljuk. Csupán arra szorítkozunk, hogy a 16 legszorgalmasabb gólgyártóról emlékezzünk meg. A nevük melletti első szám góljaik számát jelzi, a második pedig azt, hogy pontos leadásukból társaik még hány gólt szereztek. A jéghokisok példáját követjük tehát, ahol az előkészítés egyenértékű a valóságos góllal.

Bene 29+9, *Fazekas* 21+3, *Kozma* 17+3, *Dunai II* 16+9, *Albert* 15+8, *Branikovits* 15+5, *Szőke* 14+5, *Váradi B.* 14+6, *Takács (Tatabánya)* 13+3, *Kocsis (Bp. Honvéd)* 12+12(!), *Becsei* 11+3, *Wollek* 11+2, *Jeck* 10+3, *Juhász (Komló)* 10+10(!), *Kőműves* 10+1, *Tóth K. (Tatab.)* 10+10(!).

Nagy kár, hogy a sérült *Fazekas* a tavaszi 8. forduló első perceiben kivált a küzdők sorából, s nem is tért többé vissza. Egészen bizonyos, hogy *Bené*vel nagy versenyben lett volna a gólkirályságért. Érdekes továbbá az is, hogy két fiatal, akiknek ez volt az első évük az élvonalban, – a Vasas Váradi Bélája és a Tatabánya Kőművese – előkelő helyre került a listán. Feltűnő viszont, hogy az alsóbb régiókból is felküzdötte magát *Becsei, Wollek, Juhász.*

Most pedig lássuk csak, melyik percben hány gól esett? (A vonal fölött a percek, alatta a gólok száma.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8	8	8	12	6	5	3	8	6	13	5	8	5	8	11	7	6	9	8	9
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35.	36	37	38	39	40
4	6	6	9	10	6	7	6	5	10	4	6	7	5	11	3	8	5	6	11
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	55	53	54	55	56	57	58	59	60
10	6	3	9	5	7	8	7	5	11	6	7	2	15	16	2	8	7	2	17
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
3	8	6	5	15	8	6	12	6	14	2	7	5	11	16	10	10	4	2	11
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90										
7	3	4	3	9	8	9	4	7	10										

Ebből az összeállításból talán az a legérdekesebb, hogy az első és második félidő *első* és *utolsó* perceiben is milyen szép számmal estek a gólok. Ami röviden annyit jelent: a veszély mindig fennáll, attól a pillanattól kezdve, ahogyan elindul a labda, s addig tart, amíg a hármas sípjel el nem hangzik. *Érdemes tehát kezdettől a befejezésig nagyon odafigyelni ...*

A gólok születésének krónikájához tartozik az az elmaradhatatlan kimutatásunk is, amely a labda útját lövéstől a gólig *méterekben* fejezi ki. (A vonal feletti számsor a métereket, a vonalak alatti számsorok pedig a gólok számát jelölik őszi-tavaszi bontásban, a legalsó sor pedig összesítést ad.)

Vasas–Ferencváros 5:2. Mucha és Török P. csatája. (MTI Foto)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20	
7	10	15	14	41	23	18	34	6	20	39	15	4	18	9	14	5	8	10	
11	11	16	21	30	30	23	30	15	17	25	12	9	17	13	19	6	10	6	3
18	21	31	35	71	53	41	64	21	37	64	27	13	35	22	33	11	18	16	10
22	25	28	30	35															
7	3	2	5	2															
8	1	2	1																
11	3	7	3																

38 méterről egy gól esett, az őszi idényben.

Nehézbombázók, felhőlovagok

Azt mondják, hogy egy potyagól többet ér, mint száz olyan bomba, amely a kapufáról pattan vissza. Ez a száraz igazság! De az is igaz, hogy *Bene Ferenc*, az idei gólkirály 29 gólja közül nagyon sokan arra emlékeznek vissza leginkább, amelyet *25 méterről küldött a Rába ETO kapujának felső sarkába*, pedig ezen a mérkőzésen ezen kívül még hármat lőtt. Érdekes egyébként, hogy a gólkirály ezen a 25 méteres bombán felül egyetlen gólt sem lőtt a tizenhatésfeles vonalon kívülről. Mi mély tisztelettel adózunk minden egyes góllövőnek, de külön kalapot emelünk azok előtt, akik messziről szaggatják a hálót. Nyolcvan gól esett 17–38 méter távolságból. Az alábbiakban közöljük szerzőik nevét, azt is megjelölve, hogy hány méterről találtak a hálóba:

Bálint 22, *Bánkúti* 30, *Básti* 17, 17, 17, *Bene* 25, *Becsei* 17, *Bordács* 22, *Branikovits* 18, *Burka* 25, *Csordás* (Komló) 35, *Csorna* 22, *Czeczeli* 22, *Farkas* (Vasas) 17, 17, *Fazekas* 17, 18, 18, 20, 28, 30, 25, *Fehérvári* 18, *Gass* 20, *Gulyás* (Csepel) 25, *Halmosi* 25, *Horváth* (Komló) 38, *Hunyadi* 35, *Iszak I* 18, *Jeck* 18, *Kajdi* 18, *Karába* 18, *Karsai* 20, *Kocsis* (Bp. Honvéd) 22, 22, 25, *Komora* 20, 30, *Korsós* 17, *Kovács F.* (Eger) 22, 18, *Kovács* (MTK) 20, *Kovácshegyi* 30, *Kőműves* 22, *Kulcsár* 30, *Kunszt* 18, *Lódi* 35, *Losonczi* 18, *Oborzil* 17, *Pék* 20, *Pénzes* 28, *Póczik* 20, 20, *Puskás dr.* 25, 20, *Siklósi* 18, 18, *Sikora* 20, 25, *Solymosi* (P. D.) 18, *Szalai* 17, *Szalmásy* 25, *Szőke* 20, 18, 18, *Tábori* 20, *Takács* (Tatab.) 17, 18, *Tóth K.* 30, 18, *Tüske* 18, *Udvarev* 22, *Vass* (DVTK) 22, *Váradi B.* 20, 18, 20, *Wollek* 22, 28, 30, 25.

Boldog a Ferencváros szurkolótábora az MNK-diadal után. (MTI Foto)

A nehézbombázók klubjába eszerint 54-en léptek be, s a legeredményesebbek *Fazekas, Kocsis, Básti, Szőke* és *Váradi B.* voltak. (A számokban a szabadrúgások is benne szerepelnek, de ezekről később még szó esik.)

Néhány neves költőnk lelkes híve a labdarúgásnak. Két évtizede is van már annak lassacskán, hogy egyikük lelkesülten kiáltott fel, amikor kitűnően fejelő csatárunk, a védők fölé lendülve, pompás gólt fejelt: *„Felhőlovag!”* Azóta, ha fejes gól esik, mi mindig a költőre emlékezünk. Ő ugyanis azóta is kitűnő verseket ír, viszont olyan csodás felhőfejeseket nem igen látunk. Persze, halványan hasonló akad, s mi ezeket is szívrepesve várjuk, végtelenül örvendünk a fejesgólnak akkor is, ha akármilyen. E bajnoki évben *105 alkalommal örvendeztették meg játékosaink fejesgóllal a híveket! Albert Flórit* hétszer tapsolhatták meg, *Váradi Bélát* ötször és még egy igen *„jó fej”* volt: a salgótarjáni *Jeck*-é, ő 4-szer bólintott a hálóba.

Egyébként kifejezetten jó gólfejelőnk rajtuk kívül nem igen van, amit legjobban bizonyít, hogy a 105 gólt összesen 71 játékos szerezte, s ez azt jelenti, hogy a túlnyomó nagy többség csupán *egyszer* volt fejjel eredményes.

A futball ínyenceinek legpompásabb csemegéje a kapáslövésből született gól. A nevettetés nagy művésze, a jó *Salamon Béla* bácsi mondta egyszer egy barátjának, amikor az szinte felelősségre vonta őt, mert nem tapsolt egy pompás *Hidegkúti* kapásgól után: *„Vedd tudomásul én ilyenkor nem tapsolok, hanem csettintek!”*

Ami azt illeti, estek ebben a bajnoki évben is emlékezetesen szép gólok, de csettinteni mindössze 21 alkalommal volt alkalma az ínyenceknek. Ez pedig nagyon, nagyon kevés. E kapáslövés-szegénység csak-is a kapusoknak okozott örömöt, ők viszont mindössze tizenhatan vannak az NB I-ben. Az ínyencek száma viszont százezrekre rúg.

Szöglet, szabadrúgás és társai

Nemrégiben tucatnyi nyugdíjas edzővel folytattunk jókedvű eszmecserét. Arról folyt a vita, hogy a mai labdarúgásban *mi a megbízható, hasznos védőjátékos meghatározója?* Többen kifejtették véleményüket, de az a mester aratta a legnagyobb sikert, aki ezt a frappáns meghatározást fogalmazta meg: *„Az ma a legeredményesebb védő, aki a legtöbbször képes szögletre menteni a támadók elől.”* Igen, ez az igazság, mert a mai szögletből ritkán esik gól. Nem kevesebb, mint *2931 szögletet ítéltek a játékvezetők, s ezekből közvetlenül, vagy közvetve összesen 61 gól esett, ami 2,1 százalék.* Ennyi kockázatért pedig igazán érdemes vállalni a rizikót. Az idei szögletcsúcs a 28. fordulóban született: az U. Dózsa–MTK 9:15 és a Komló–Haladás 6:18. Az az érdekesség, hogy mindkettőn a vesztes csapat rúgta a több szögletet. A rekordnál volt azonban egy sokkal szebb szögletarány: a 3:3-as döntetlennel végződött Rába ETO–Pécsi Dózsa meccsen a győriek 18 szögletet rúgtak, a pécsiek egyet sem! Azt hisszük, ez világcsúcs!

Azt még soha, sehol nem számolták össze, hogy *egy bajnoki évben hány szabadrúgást ítéltek a játékvezetők a veszélyesebb zónákból.* A kaputól 17–35 méterre eső távolságokat tekinthetjük veszélyesnek, hiszen e pontokról közvetlenül és közvetve egyaránt lehetséges a gól elérése. Néhány találkozón végeztünk ilyen számításokat, s arra a következtetésre jutottunk, hogy mérkőzésenként átlag 12 szabadrúgást végeznek a veszélyes zónából. Eszerint tehát 2800–2900 esetben csillanhat fel a gólszerzési lehetőség egy bajnoki évben. E rengetegből azonban közvetlenül és közvetve — tehát a szabadrúgást követően egy-két mozzanat után — kereken 60 gól esett: ősszel 29, tavasszal 31. Ezekből a szabadrúgásokból közvetlenül 27 esetben jutott a kapuba a labda. Amiből két dologra lehet következtetni: *vagy sok a jó kapusunk, vagy kevés az igazi jó szabadrúgás végrehajtónk.* Azt hisszük, inkább az utóbbi tükrözi a valóságot, mert a 27 szabadrúgásgólon tizennégyen osztoztak, s csupán *Wollek* vette be 4 esetben a kaput, *Básti, Kocsis, Szőke* és *Váradi B.* 3–3 alkalommal. Ezt tehát még gyakorolni kell, mert ezen a téren még rosszabb a helyzet, mint a szögletrúgásban.

Az őszi büntetőrúgás dömpinghez képest tavaszra erős visszaesés következett be. Valószínűleg mind a védők, mind a játékvezetők kíméletesebbek voltak: akkor 23, tavasszal 16 büntetőrúgásból esett gól. Itt az az érdekesség, hogy *Szőke* neve tavasszal nem került fel a listára. *Fazekas* vezet hat 11-es góllal, *Szőke* 5 góllal a második. A Komló kapusa *Buús* 3 büntetőt értékesített.

Néhány érdekesség

Jól sikerült partdobás következtében, egy-két érintés után 6 gól született, s ebből a tarjániaké volt négyszer a dicsőség. *Vertig, Jeck* és *Szalai* (kétszer) nagyon jó helyre dobta a labdát, amit azután elég könnyűszerrel továbbított a hálóba *Szoó, Horváth, Jeck* és *Kovács.* Ez igazán szép teljesítmény volt!

A Rába ETO néhány mérkőzés kivételével határozottan csalódást keltett, egy dologban azonban végig vezetett: *a legtöbb gólt kapta büntetőrúgásból.*

Az év *legfeltűnőbb góllját* a komlói *Horváth* lőtte: 38 méteres távolságból zúdította a labdát a Szombathelyi Haladás hálójának felső sarkába. *Szarka* állítólag ezt mondta: *„Addig szeretnék az NB I-ben védeni, amíg Horváth mégegyszer ilyen gólt lő nekem.”* Az biztos, hogy a következő bajnoki évben Horváth ilyen gólt nem lőhet Szarkának...

Ősszel a *legnagyobb közönség* a Fáy utcában jelent meg az Újpesti Dózsa–Vasas meccsen; tavasszal 20 ezer volt a nézőcsúcs, kétszer a Népstadionban, a Vasas–FTC és az FTC–Bp. Honvéd meccsen. Vidéken a Tatabánya–FTC meccset 18 ezer néző kereste fel — ez volt a vidéki nézőcsúcs, 17 ezer néző azonban Szombathelyen is volt a Fradi elleni találkozón. A nézők száma egyébként az előző bajnoki évhez képest tovább csökkent, de az őszhöz képest tavaszra valamicskével emelkedett. Amíg ugyanis ősszel 712 ezer nézőre becsültük a létszámot, addig ez a szám tavaszra 758 ezerre emelkedett. *Az évi átlag azonban mégis csupán 6100!*

Szombathelyen valóságos katasztrófa következett be: amíg ősszel a vidéken ő vezetett 8200-as átlaggal, tavaszra ez az átlag 3500-ra esett! Félév alatt ilyen visszaesés még soha hazánkban nem következett be! Ezzel szemben az egriek nagy szeretetét a labdarúgás iránt mi sem bizonyítja, mint hogy tavasszal 11 700-as átlagot értek el, amit egyedül az FTC tavaszi átlaga (12 500) halad meg!

Szavaztak az edzők és a régi válogatottak:

Páncsics az első Fazekas és Juhász P. előtt

Tóth A. és Váradi B. a reménységek élén

Szerkesztőségünk a hagyományokhoz megfelelően az 1971—72. évi bajnoki év végén ismét körkérdést intézett a szakemberekhez. Ezúttal az edzők mellett a régi csillagokból tizenegyen mondtak véleményt. Így összesen huszonhét elismert szaktekintély, 16 edző és 11 korábbi válogatott véleménye döntött. Az edzőktől öt kérdésre kértünk választ.

1. A bajnoki év tizenegye?

2. Ki érte el a világklasszist?

3. Ki a nemzetközi klasszist?

4. És az országos klasszist?

5. A válogatottunk reménységei?

A régi válogatottaktól nem kértük az év csapatát, hanem ők a helyükön szereplő utódokról adtak rangsort. Egyben minősítették: ki azon a helyen most a világ-, a nemzetközi- vagy országos klasszis, illetve kik a reménységek. Az NB I-es csapatok közül Csanádi Ferenc (Ferencváros) helyett Dalnoki Jenő, a volt válogatott, olimpiai bajnok, a második csapat edzője nyilatkozott.

A régi válogatottak nevében a **Grosics** (68-szoros válogatott), — **Buzánszky** (48), **Mátrai** (80), **Mathesz** (12), **Várhidi** (10) — **Bozsik** (100), **Szojka** (27) — **Sándor** (75), **Hidegkúti** (68) **Machos** (28) **Fenyvesi dr.** (76) összetételű tizenegy nyilatkozott a tizenegy posztról.

Az edzők által megjelölt tizenegyek alapján állt össze a bajnoki év válogatottja. Az edzők és a régi válogatottak szavazata külön sorrendet is adott. Pontoztuk a véleményeket. Világklaszsis minősítésért 10 pont járt, Nemzetközi klaszisnak 7, Országos klasszisnak 5 pontot adtunk. További 3 pontot ért az év tizenegyébe kapott szavazat és 2 pontot érdemeltek a reménység közé helyezett labdarúgók. A vélemények természetesen megoszlottak. A világklasszisok közé sorolt Páncsics Miklós, Zámbó Sándor és Juhász Péter másoktól a nemzetközi, illetve az országos klasszis osztályba is kapott besorolást.

A három világklasszis és választóik:

Páncsics Miklós (5 szavazat): Mészáros József, Győrfi László, Tóth József, Szűcs Gyula és Papp Lajos.

Zámbó Sándor (1 szavazat): Szűcs Gyula.

Juhász Péter (1 szavazat): Várhidi Pál.

A nemzetközi klasszis:

Páncsics (10 szavazat), Fazekas (7), Bene (6) Zámbó (5), Albert, Juhász P. (2—2), Dunai II, Géczi, Kocsis, Rapp, Kű, Karsai, Sóvári, Vidáts, Szűcs (1—1).

Országos klasszis:

Juhász P. (9), Branikovits, Fazekas, Kovács (Videoton) (6—6), Dunai II (5), Bene, Juhász I. Szőke (4—4), Fábián, Kocsis, Szűcs, Vidáts, Zámbó (3—3), Géczi, Szalai, Kű, Karsai, Konrád I, Bálint, Básti (2—2) Rothermel, Vépi, Páncsics, Varga L. Tóth K., Szentmihályi, Horváth (Ú. Dózsa), Noskó, Kozma, Losonczi (Csepel), Dunai (MTK) Laczkó, Tóth A. (1—1).

A reménységek:

Tóth A., Váradi B. (9—9), Fehérvári, Kovács (Salgótarján) (7—7), Becsei (5), Buús, Kovács, Szalmásy (4—4), Kű, Gass, Karsai, Kovács B., Szalai MTK (3—3), Nagy III, Kozma, Pál, Mucha, Varga Csepel Török, P., Répás, Szabó S., Kovács Komló, Wollek, Kanász, Takács Tatabánya, Nagy II, Horváth Ú. Dózsa (2—2), Branikovits, Weimper, Tóth J. Pécs, Czeczeli, Hajdú MTK, Pintér, Somogyi, Juhász T. Komló, Kellner, Vépi, Bartosik, Csorna, Siklósi, Dunai III, Kőműves, Kiss T., Kulcsár, Kovács F. Vasas, Póczik, Glázer, Lukács, Salamon, Szabó II és Megyesi (1—1).

A bajnoki év tizenegye a következő: Géczi (9 szavazat) — Fábián (7), Páncsics (10), Bálint (7), Juhász P. (14) — Juhász I. (5), Kű (7) — Fazekas (10), Branikovits (6), Bene (5), Zámbó (7).

A második csapat: Rapp (4) — Török (MTK) (2), Kovács (6), Vidáts (4), Vépi (1) — Dunai III és Szalai (3—3), Karsai (3) — Szőke (3), Kocsis (4), Dunai II (4), Tóth K. és Tóth A. (2—2).

Szavazatot kapott még: Kapus: Buús (2), Szentmihályi (1). **Jobbhátvéd:** Páncsics, Vépi (2—2), Bálint, Noskó, Hernádi (1—1). **Középhátvéd: — Beállós:** Páncsics, Szűcs (2—2), Kovács (1). **Balhátvéd:** Páncsics (1). **Jobb oldali középpályás:** Répás (2), Kű, Szűcs, Pál (1—1). **Bal oldali középpályás:** Zámbó (3), Szűcs (2), Básti (1). **Jobbszélső:** Wollek (2), Kozma (1). **Jobb oldali belsőcsatár:** Bene, Fazekas (2—2), Kozma, Répás (1—1). **Bal oldali belsőcsatár:** Kozma, Váradi B. (2—2), Kovács (Salgótarján), Kű, Becsei (1—1). **Balszélső:** Dunai II (2), Jeck, Kozma, Váradi B. (1—1).

A legjobb húsz játékos rangsora az említett pontozás (világklasszis 10 pont, nemzetközi klasszis 7 pont, országos klasszis 5 pont az év tizenegyébe jelölés 3 pont, reménység 2).

1. Páncsics Miklós (FTC)	**170**
2. Fazekas László (Ú. Dózsa)	**115**
3. Juhász Péter (Ú. Dózsa)	**111**
4. Zámbó Sándor (Ú. Dózsa)	**90**
5. Bene Ferenc (Ú. Dózsa)	**83**

Hárman az év csapatából a belgák elleni EB-mérkőzésen: Juhász Péter — az év 3. helyezettje —, Bálint László (6) és Géczi István. Balról és jobbról két belga: Dockx, illetőleg Lambert. (MTI Külföldi Képszolgálat)

Fazekas László az 1971—72-es bajnoki év 2. helyezettje. (MTI Foto)

6. Kovács József (Videoton) 57

7. Branikovits László (Ferencváros) Dunai II Antal (Ú. Dózsa) és Kű Lajos (Ferencváros) 50.

10. Géczi István (Ferencváros és Szűcs Lajos (Bp. Honvéd) 44.

12. Fábián Tibor (Vasas) 36.

13. Juhász István (Kerencváros) 35.

14. Kocsis Lajos (Bp. Honvéd), Vidáts Csaba (Vasas) Bálint László (Ferencváros) 34.

17. Karsai László (Videoton) 32.

18. Szőke István (Ferencváros) Tóth András (Ú. Dózsa) 29.

20. Váradi Béla (Vasas) 27 pont.

Az edzők csapatai, klasszis és reménység jelölései:

Kovács Imre (Ú. Dózsa): Szentmihályi — Török (MTK), Páncsics, Kovács, Juhász P. — Dunai III, Kű — Wollek, Bene, Váradi B., Tóth K. **Világklasszis:** nincs. **Nemzetközi klasszis:** nem csak a jelenlegi forma alapján: Páncsics, Bene. **Országos klasszis:** Juhász P., Fazekas. **Reménység:** Váradi B., Kovács (Videoton), Tóth A., Nagy III., Branikovits.

Mészáros József (Bp. Honvéd): Géczi — Noskó, Páncsics, Szűcs, Juhász P. — Pál, Kű — Fazekas, Kocsis, Kozma, Tóth A. **V.:** Páncsics. **N.:** Géczi, Fazekas, Kocsis, Szűcs — de azzal a fenntartással, hogy nem mutatnak állandóan ilyen szintű játékot. **O.:** Az év tizenegyébe sorolt játékosok. **R.:** Kozma, Pál, Fehérvári, Kovács (Videoton), Váradi B., Mucha, Tóth A., Kovács (Salgótarján), Varga, Weimper, Becsei, Török P.

Moór Ede (Salgótarján): Buús — Páncsics, Kovács, Bálint, Juhász P. Szalai, Répás, Básti — Szőke, Kovács (Salgótarján), Jeck. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics. **O.:** Kovács (Videoton), Juhász P. Szőke. **R.:** Répás, Kovács (SBTC), Buús, Tóth A., Tóth J., Czeczeli, Fehérvári, Mucha, Szalmásy.

Dr. Lakat Károly (Tatabánya): Géczi — Vépi, Páncsics, Vidáts, Juhász P. — Juhász I., Szűcs — Fazekas, Kozma, Kű, Zámbó. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics, Fazekas, Bene, Zámbó. **O.:** Rothermel, Vépi, Kovács (Videoton), Bálint, Básti, Branikovits, Dunai II. **R.:** Hajdú, Horváth (Ú. Dózsa), Répás, Becsei, Váradi B., Tóth A., Fehérvári, Pintér.

Dalnoki Jenő (Ferencváros): Géczi — Fábián, Páncsics, Bálint, Vépi — Szalai, Kű — Fazekas, Branikovits, Bene, Zámbó. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics. **O.:** Fazekas. **R.:** Kovács (Salgótarján), Tóth A., Szalai.

Vadász Károly (Vasas): Géczi — Fábián, Páncsics, Vidáts, Juhász P. — Répás, Kű — Fazekas, Branikovits, Váradi B., Tóth A. **V.:** nincs. **N.:** Fazekas. **O.:** Páncsics, Kovács (Videoton), Juhász P., Branikovits, Szalai. **R.:** Török P., Váradi B., Gass, Szabó S., Tóth A., Szalai, Kovács B. (MTK), Fehérvári, Kozma.

Dr. Kalocsay Géza (Videoton): Géczi — Bálint, Kovács, Szűcs, Páncsics, — Kű, Karsai — Szőke, Fazekas, Kozma, Zámbó. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics, Fazekas. **O.:** a válogatott keret. **R.:** Nagy II, Nagy III. Wollek, Szabó II, Mucha, Fehérvári, Lukács, Tóth A., Kellner.

Lantos Mihály (Komló): Buús — Török (MTK), Páncsics, Bálint, Juhász P. — Juhász I., Kű — Szőke, Kocsis, Bene, Zámbó. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics, Fazekas. **O.:** Bene, Juhász P. **R.:** Kovács (Komló), Buús, Váradi B.

Keszthelyi Mihály (Csepel): Rapp — Hernádi, Kovács, Bálint, Juhász P. — Dunai III, Zámbó — Fazekas, Kocsis, Bene, Tóth K. **V:** nincs. **O:** Páncsics, Fazekas, Kovács (Videoton). **R.:** Varga (Csepel), Kovács (MTK), Becsei.

Győrfi László (Rába ETO): Rapp — Fábián, Páncsics, Bálint, Juhász P. — Juhász I., Zámbó — Wollek, Branikovits, Bene, Dunai II. **V.:** Páncsics. **N.:** Bene, Juhász P., Zámbó. **O.:** Kovács (Videoton), **R.:** Kű, Wollek, Somogyi, Becsei, Karsai, Juhász T. (Komló).

Dr. Czibulka Mihály (Pécs): Rapp — Fábián, Páncsics, Bálint, Juhász P. — Dunai III, Kű — Fazekas, Branikovits, Dunai II, Zámbó. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics. **O.:** Válogatott keret. **R.:** Váradi B., Szalmásy, Gass, Kovács B. (MTK) Fehérvári, Kovács (Salgótarján).

Tóth József (Diósgyőr): Géczi — Vépi, Páncsics, Bálint, Juhász P., — Juhász I., Zámbó — Fazekas, Bene, Kocsis, Dunai II. **V.:** Páncsics. **N.:** Bene Fazekas. **O.:** Kocsis. **R.:** Kű, Váradi B.

Palicskó Tibor (MTK): Géczi — Fábián, Kovács, Páncsics, Juhász P. — Szalai, Kű — Fazekas, Kocsis, Dunai II, Kozma. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics. **O.:** Juhász P., Fazekas, Kocsis. **R.:** Tóth A., Kellner, Váradi B., Fehérvári, Vépi, Varga, Bartosik, Kovács (Salgótarján), Szalmásy, Kanász, Csorna, Kovács B. (MTK).

Szűcs Gyula (Egyetértés): Géczi — Fábián, Páncsics, Vidáts, Juhász P. — Juhász I., Szűcs — Fazekas, Bene, Dunai II Zámbó. **V.:** Páncsics, Zámbó. **N.:** nincs. **O.** Varga L. **R.:** Siklósi.

Kovács Ferenc (Eger): Rapp — Páncsics, Kovács, Bálint, Juhász P. — Dunai III, Karsai, — Zámbó, Kozma, Fazekas, Dunai II. **V.:** nincs. **N.:** Páncsics, Fazekas, Zámbó, Albert. **O.:** Kovács (Videoton), Juhász P., Karsai, Bene, Dunai II. **R.:** Tóth A., Dunai III, Pál, Kovács (Salgótarján), Szalai, Takács, Kőműves, Kovács, Karsai, Wollek, Szalmásy, Nagy II, Nagy III, Buús, Kiss T., Becsei, Kanász, Kulcsár, Kovács F.

Papp Lajos (Haladás): Géczi — Fábián, Kovács, Páncsics, Juhász P. — Szűcs, Karsai — Fazekas, Branikovits, Bene, Váradi B. **V.:** Páncsics, ha nemcsak védekező feladatot lát el. **N.:** Juhász P., Bene, Albert, Zámbó. **O.:** Fazekas, Branikovits, Kocsis, Juhász I., Tóth K., Konrád I., Dunai II, Szentmihályi. **R.:** Buús, Gass, Szabó S., Tóth A., Fehérvári, Póczik, Glázer.

Az egyes posztok helyzete a régi válogatottak véleménye alapján:

KAPUSOK

Grosics Gyula rangsora: 1. Rapp Imre, 2. Géczi István, 3. Buús György, 4. Szentmihályi Antal, 5. Rothermel Ádám

— Rapp nemzetközi klasszist képvisel. Sajnos, már 35. évében jár, ha fiatalabb lenne, nagyon sokra vihetné. Rothermel nemzetközi klasszis képességekkel rendelkező kapus, nála a fiatalság is meg van, hiányzik viszont a lelkiismeretes felkészülés. Hajdú, az MTK kapusa nagyszerű átlagteljesítményt nyújt, kitűnő adottságokkal rendelkezik, de már korábban be kellett volna érnie. Így Rapp sorsára juthat. Az utánpótlás egyelőre nem ígér kiemelkedő kapust a következő évekre. Óvatosan kell bánni különben is a jövendölésekkel. Egy-két éve esküdtem arra, hogy Rothermel a nemzetközileg is nyilvántartott nagy kapusok sorába lép, sajnos, ő sem lépett előbbre.

JOBBHÁTVÉDEK

Buzánszky Jenő rangsora: 1. Fábián Tibor, 2. Noskó Ernő, 3. Vépi Péter, 4. Török József, 5. Török Péter.

— Fábián országos klasszis. A magasabb klasszis minősítést nem éri el. Fábián és Noskó között kis különbséget látok. Fábián gyorsabb, megbízhatóbb, hiányzik viszont belőle Noskó keménysége. Fábián hibájának tartom, hogy, mint korábbi szélső, nagyon kedveli a támadójátékot, s emiatt olykor háttérbe szorítja védő feladatát. Alapszabály a hátvédeknél, hogy először a védelmet kell segítenie, s csak azután a támadást. Az elkövetkezendő két-három esztendőben véleményem szerint Fábián és Vépi képes megoldani a válogatottban a jobbhátvéd posztot. Nagyon jó játékot nyújt többször is Török az MTK-ból, sokkal többet érne, ha a támadás és a védekezés megfelelőbb arányba kerülne — a védekezés javára.

KÖZÉPHÁTVÉDEK

Mátrai Sándor rangsora: 1. Páncsics Miklós, 2. Kovács Lajos (Videoton), 3. Salamon József, 4. Kmetty József, 5. Kovács Lajos (Komló).

— Páncsics kiemelkedik a mezőnyből, Európa legjobb középhátvédei között a helye, nemzetközi klasszis. Kovács (Videoton) méltó utóda lehet, máris az országos klasszisok közé sorolom. Időnkénti könnyelműsködéseiről le kell szoknia. A jövő véleményem szerint a Videoton Kovácsa, de két fiatalial, a 24 éves Salamonnal és a 23 éves komlói Kováccsal számolnia kell, mindketten nagyon tehetségesek.

BEÁLLÓSOK

Mathesz Imre rangsora: 1. Vidáts Csaba, 2. Szűcs Lajos, 3. Bálint László, 4. Laczkó Mihály, 5. Horváth Ferenc, 6. Konrád János.

— Vidáts a legjobb s ezt kiemelkedő fejjátékának köszönheti, de akárcsak Szűcs ő sem érdemli meg a világklasszis rangot. A nemzetközi minősítést is csak egy kikötéssel — előlegezve — adományozom a két játékosnak: technikai tudásukat sokkal magasabb szintre kell emelniök. Bálintnak nagyobb részt kellene vállalnia a támadójátékból, Laczkó pedig sajnos már az idősebb generáció tagja. Horváth néhány éven belül az első helyre kerülhet, ha megerősödik, határozottabbá válik. Konrád két esztendővel ezelőtt sokkal többet mutatott, válogatott is volt, kár hogy a „szürke eminenciás" szerepkört szó szerint értelmezi.

BALHÁTVÉDEK:

Várhidi Pál rangsora: 1. Juhász Péter, 2. Sóvári Kálmán, 3. Ihász Kálmán, 4. Megyesi István, 5. Horváth László.

— Juhász Péter világklasszis, bátran kijelentem. Kemény, gyors, határozott, korszerűen játszik. Egy év alatt óriásit fejlődött, s ha egy kicsit lehiggad még értékesebb lesz a játéka. Sóvári szerintem még mindig nemzetközi klasszisú játékot nyújt, de nem figyelnek rá. Nem véletlen, hogy Sóvári és Ihász személyében két idősebb játékost is a fiatalabbak elé helyezek, még mindig jobbnak tartom őket az utódoknál. Juhász P. hosszú időre lefoglalta a válogatottban ezt a helyet, a fiatalabbak közül Megyesiben látok olyan képességet, hogy válogatott lehessen — idővel.

JOBB OLDALI KÖZÉPPÁLYÁSOK

Bozsik József rangsora: 1. Juhász István, 2. Szalai Miklós, 3. Pál József, 4. Dunai III Ede, 5. Kocsis István.

— Ha Juhász István és Szalai képességeit egyesíteni lehetne, egy ilyen játékos óriásit lendítene a magyar válogatotton. Ők ketten az országos klasszis követelményeinek megfelelnek, Juhásznak finomabbá, szellemesebbé —, Szalainak keményebbnek, harcosabbnak kellene lenni ahhoz, hogy előbbre léphessen. A 22 éves Pál játéka nagyon tetszik nekem, nem tartom lehetetlennek, hogy rövidesen a válogatott összeállításakor is szóba kerül. A fiatalabbak eddig nem árultak el sokat sejtető képességeket. Müller nagy játékos lehetett volna, de nagy tehetségéből elég keveset mutat. Az MTK Kovácsa egy modern kiadású középpályás, sok lehetőséggel, beéréséhez azonban még idő szükséges.

BAL OLDALI KÖZÉPPÁLYÁSOK

Szojka Ferenc rangsora: 1. Kű Lajos, 2. Karsai László, 3. Básti István, 4. Zámbó Sándor, 5. Dunai Lajos (MTK), 6. Losonczi Flórián.

— Kű és Karsai egyenlő képességekkel rendelkezik. A zöld-fehérek játékosa azonban egyenletesebb teljesítményt nyújtott, ezért soroltam az első helyre. Még egyikük sem éri el a világklasszisok tudását, de nemzetközi szinten szerintem már számolni kell velük. Ahhoz, hogy utolérjék a legjobbakat mindkettőjüknek a védekezésben és a fejjátékban kell javulniok. Zámbó igazi helye a középpálya, bár az utóbbi időben — úgy érzem — visszaesett. Dunai az SBTC elleni találkozón kitűnő középpályás játékot produkált. A hat labdarúgó országos klasszisnak számít, viszont jövőt is csak az első kettőnek jósolok, mert Bástit hozzáállása kizárja ebből a sorból.

JOBBSZÉLSŐK

Sándor Károly rangsora: 1—2. Fazekas László és Szőke István, 3. Wollek Tibor, 4. Pusztai László.

— Ötödik sajnos nincs. Ők mutatnak szélső játékot, a mezőny többi tagja kényszerből került erre a posztra, kár lenne csak azért neveket mondani, hogy többen legyenek. Szőke kimondottan jobbszélső. Fazekasról meggyőződésem, hogy belül van a helye, de képességeit bizonyítja, hogy szélen is jobban tud átlagban játszani Szőkénél. Szőkét és Fazekast országos klasszisnak tartom. Az utánpótlásról semmit sem tudok mondani, én aztán igazán járom a pályákat, de se fent, se lent nem látok nagy jövőt ígérő jobbszélső tehetséget.

Fábián Tibor, az év jobbhátvédje küzd Onyiscsenkóval a Szovjetunió elleni EB-mérkőzésen. (MTI Külföldi Képszolgálat)

JOBB OLDALI BELSŐ CSATÁROK

Hidegkúti Nándor rangsora: 1. Bene Ferenc, 2. Branikovits László, 3. Takács László, 4. Kovács István (Salgótarján), 5. Juhász Tibor.

— Bene még mindig a legjobb, bár kétségtelen, hogy teljesítménye ebben az évben közel sem elégített ki. Branikovits nagy ígéret, játékából hiányzik még a higgadtság, a tapasztalat. Ezek birtokában bizonyosan eredményesebben használná ki a helyzeteket. Bene nemzetközi klasszis, Branikovitsot előlegezett bizalommal az országos klasszisokhoz sorolom. Nagy II, Takács, Juhász T. és különösen a salgótarjáni Kovács még sok örömet okozhat ezen a poszton a következő években. Kovács adottságai kiválóak — és még nincs húszéves . . .

BAL OLDALI BELSŐ CSATÁROK

Machos Ferenc rangsora: 1. Dunai II Antal, 2. Kozma Mihály, 3. Váradi Béla.

— Nincs tovább. Különböző okok miatt nem lehet további neveket felvenni a ranglistára. Vannak olyanok, akik képességeik alapján akár előbbre is kerülhetnének, de vagy nem kötöttek ki ezen a poszton, vagy pedig képességeiket nem megfelelően használják fel. Dunai II örök veszély a kapura, szerintem nemzetközi klasszis. A jövő ezen a helyen Váradi Béla, még egészen fiatal, nagy területen játszik, képzett, óriási lövőereje van. Biztos vagyok abban, hogy rövidesen válogatott lesz.

BALSZÉLSŐK

Dr. Fenyvesi Máté rangsora: 1. Zámbó Sándor, 2. Becsei József, 3. Jeck Ferenc, 4. Fehérvári János, 5. Mucha József.

— Kár, hogy a kitűnő adottságokkal rendelkező Zámbó más-más posztokon különböző feladatokat kap. Ha csak balszélen játszana, sokkal többre vihette volna, így is nemzetközi klasszis. Utána azonban igen nagy az űr. Jeck a bajnokságban nagyot lépett előre, gólerős szélső lett, kár, hogy nem fiatalabb 5—6 évvel. Becsei eredményesen betöltheti ezt a helyet a válogatottban, képességei adva vannak magas szintű teljesítményhez, de csapatjátékossá és fegyelmezetten készülő sportemberré kell válnia.

A volt válogatottak szavazatai alapján a következő csapat alakult ki:

Rapp — Fábián, Páncsics, Vidáts, Juhász P. — Juhász I., Kű — Fazekas és Szőke, Bene, Dunai II, Zámbó.

A reménységek csapata így fest:

Buús — Vépi, Kovács, Csorna és Horváth, Megyesi és Czeczeli — Szalai. Kű és Karsai — Wollek és Szabó S. (Kovács (SBTC) Váradi B., Tóth A.

Boskovics Jenő

EZÜSTÖS HONVÉD

Az ezüstérem elnyerése meglepte a sportközvéleményt, annak ellenére, hogy a kispestiek — kisebb-nagyobb eséllyel — végig versenyben voltak a dobogós helyezésért. A siker teljesen megérdemelt. Sokan a szerencsét is emlegetik, pedig nincs igazuk.

A futballjátékhoz és szinte minden sportjátékhoz bizonyos fokig a szerencse is kell. Hány kapufáról viszszavágódó lövés, vagy szerencsétlenül kapott gól befolyásolta az eredmény alakulását, okozott váratlan pontveszteséget vagy nyereséget? A számításokat keresztül húzó eredmények pedig — pro és kontra — jelentősen hatottak a tabellán elfoglalt helyezésekre. Röviden: szerencse, illetve balszerencse nélkül nincs labdarúgás. A Bp Honvéd helyezésében sem történt semmi rendkívüli, csupán érvényesült a szép, izgalmas játék kiszámíthatatlansága. Az viszont már nem mindegy, hogy a klub vezetői, a játékosok és még a szurkolók is, hogyan értékelik a dobogó második fokát.

Mészáros Józsefet, a tapasztalt mesteredzőt nem úgy ismerik, mint aki nem tud tárgyilagos lenni. Józan ítélőképességének beszélgetésünkkor is tanújelét adta.

CÉLTUDATOS MUNKA

Azt senki sem vetheti az edző szemére, hogy örül csapata helyezésének, hiszen a nagy múltú, többszörös bajnok együtteseket előzte meg. A sikerért, a jó szereplésért mindent megtett, becsületesen dolgozott, játékosaival együtt. No, és nincs a világon olyan edző, aki ne kívánna magának egy ici-pici szerencsét az arénában folyó heroikus küzdelemben. És ha ez is megvan, akkor esetleg az elvárt eredmény is túlteljesíthető.

— *Valahogy így van* — fűzi tovább a mester. — *Elsődleges célkitűzésünk az volt, hogy megőrizzük a negyedik helyet, és ha úgy alakul, célozzuk meg a dobogót is. Ezzel egyidőben folyamatosan foglalkoztunk a csapatépítéssel, a csapatrészek összmunkájának csiszolásával. Olyan játékrendszer, stílus kialakításával és taktikai elemek begyakorlásával, melyre alkalmas volt a meglevő gárda és amelyre alkalmasnak látszottak a beépítésre kiszemelt fiatalok is. Emellett egyéb megoldásra váró teendők is szép számmal akadtak.*

Egy ilyen sokrétű munka elvégzése egy embernek jóformán megoldhatatlan feladatot jelent. Kellő segítséggel viszont jelentős eredmények érhetők el még viszonylag rövid idő alatt is.

— *Nos, igen, el kell mondanom, hogy a szakosztály elnöksége, az egyesület vezetése és elnöksége minden támogatást megadott e fontos feladatok teljesítéséhez. Nagyon sokat jelentett a különböző előfeltételek megteremtése, melyekre építeni lehetett az elgondolásokat, célkitűzéseket.*

— A második hely kötelez — mondja Mészáros József. (Foto Fuszek)

KÖNNYELMŰSÉG

A csapat jól felkészült a bajnoki rajtra. Játéka fejlődött, színesebbé, szellemesebbé vált. Figyelemre méltó eredményeket ért el. Néha azonban kiábrándító játékkal lepte meg a szakembereket és a szurkolókat is. Papíron jóval gyengébbnek látszó ellenfelek vittek el értékes pontokat a piros-fehérek orra elől. Egyszóval: időnként könnyelműen játszottak és általában hullámzó teljesítményt nyújtottak. Némi gondolkodás után így folytatta a mester:

— *Valóban, nagyon keményen készültünk a bajnokságra. A játékosokat dicséri, hogy megértették miről van szó. Senki sem panaszkodott, hanem verejtékezve dolgozott. A mérkőzések lefolyása néhány kivételtől eltekintve a várakozásnak megfelelően alakult. Igaz, itt-ott könnyelműséggel is találkozhattunk, sőt, továbbmegyek, olykor még az akarattal sem volt minden rendben. Mégis, a hullámzó teljesítményeknek más, lényeges okai is voltak. Egy csapat szerkezetének alakítása, új, fiatal játékosok beépítése nem megy zökkenő nélkül. És egy-két labdarúgó indiszponált játéka már jelentős zavart okozhat, sőt, pont vagy pontok elvesztését is eredményezheti. Azt hiszem, ebben a megvilágításban kicsit másképpen fest egyik-másik mérkőzésünkön mutatott játék.*

A búcsúzó kapitány, Komora Imre. (Foto Fuszek)

A TELJESÍTMÉNYEK TÜKRÉBEN

A csapat szerkezetének alakítása elsősorban az edző feladata. A mérkőzések alakulása viszont főleg a játékosok teljesítményétől függ. A kettő összevetése adja a helyes értékelést. A Bp. Honvéd helyezése értékes, de a csapat ennek ellenére nem nyújtotta azt, amit joggal elvárnak egy dobogós együttestől. Az már egy másik kérdés, hogy alakulóban levő csapattól ennyi idő alatt várható-e ilyen teljesítmény. Érdemes a mestert meghallgatni, hogyan vélekedik ő csapatáról, fiairól.

— *Elsődleges feladat volt a csapat gerincének kialakítása, melyre a stílus építhető. És itt már gondolni kel*lett fiatalokra is. *Folyamatosan került a csapatba Dudás, Lukács, Csepregi, Pál, Fehérvári. Beépítésük — időnkénti megingásuk ellenére, ami szakmailag érthető — sikeresnek mondahtó. Formálódnak, játékuk izmosodik, és egyre jobban kibontakozik tehetségük. Szerintem például az elmúlt bojnakságban a csapat leg-*

Az ezüstérmes Bp. Honvéd. Álló sor, balról: Bicskei, Lukács, Szűcs, Ruzsinszky, Pál, Dudás. Guggol: Pintér, Kocsis, Komora, Kozma, Fehérvári. (MTI Foto)

jobb átlagteljesítményét Pál nyújtotta.

— Ami a csapatrészeket illeti, a védelem játéka kielégített. Általában jól játszott. A legkevesebb gólt kapta az NB I-ben és ez nem kis dolog. A középpályásokra sincs különösebb panaszom, bár tőlük aktívabb játékot vártam és várok, főleg a támadásszövésben és a kapuk veszélyeztetésében. Sokat jelent Szűcs játéka, aki nagy erőssége a csapatnak. A legtöbb gondot a támadók okozzák. A hullámzó teljesítményben is főludasok.

— Itt van ez a Kocsis fiú, no és Kozma. Minden adottságuk megvan a modern labdarúgáshoz, ami a technikai készséget, az elgondolásokat, a taktikai érzéket illeti. A bátorság, a határozottság, az viszont nem mindennapi kenyerük, és ez már baj. Néha gyámoltalanok és zavarba jönnek. Persze, hogy a legjobb helyzetek is kimaradnak. És fejjátékukban is akad javítanivaló. Pusztai igen jó fizikai adottságokkal rendelkezik, de technikai fogyatékosságai miatt nem tud egyenletes, jó játékot nyújtani. Csepregi, Pintér, Fehérvári tehetséges fiatalok, ha továbbra is szorgalmasak lesznek, sokat fejlődhetnek. Természetesen még más játékosokkal is számolunk a jövőben, hiszen csapatunk még nem kész együttes.

A HELYEZÉS KÖTELEZ

A mester jól és tárgyilagosan értékeli az elért helyezést, a csapat teljesítményét, a játékosok erényeit és hibáit, tudja, hogy ennél a jövőben többet kell nyújtani.

— Mindenképpen többet, hiszen a bajnoki helyezés kötelez. Ez azt jelenti, hogy jövőre is dobogón kell lenni. No és itt van az UEFA-Kupa, ahol szeretnénk jól szerepelni. Ez viszont nem lesz könnyű, mert a csapat egyelőre kevés nemzetközi rutinnal rendelkezik. Valahogy meg kellene találni a módját, hogy együttesünk több külföldi ellenféllel találkozzék. Ez nem csak a Bp. Honvéd érdeke, hanem a válogatott csapaté is, mert szerintem nem mindegy, hogy a játékosok milyen rutinnal kerülnek a keretbe. A külföldi klubcsapatok például sokkal többet találkoznak idegen ellenfelekkel, mint a magyarok. Szerintem a fejlődéshez ez múlhatatlanul szükséges.

A MÁSIK OLDALON

Komora Imre hosszú évek óta rúgta a labdát piros-fehér mezben. És úgyis, mint a csapat kapitánya, példás küzdőszellemben játszotta végig a mérkőzéseket. Most úgy döntött, hogy befejezi, szögre akasztja a stoplis cipőt. Kissé hihetetlennek tűnik, hogy ezt a jó erőben levő fiatalembert nem látjuk többé a zöld gyepen és nem küldi már a pettyest — bomba lövésével — az ellenfél hálójába.

— Pedig ez az igazság — mondja Komora Imre. — *Egy kiváló sportembertől hallottam, hogy a vérbeli sportoló mindig tudja, érzi, mikor kell abbahagynia. Úgy érzem, nekem most kell befejeznem. Igaz, egy bajnoki arannyal szebb lett volna, de szerintem ez az ezüst is szépen ragyog. Merem remélni, hogy az arany sem lesz csapatunk részére elérhetetlen. Az egyesület vezetése lehetővé tette, hogy a labdarúgó szakosztályban dolgozzam tovább. Én mindent megteszek azért, hogy a pályán tapasztaltakat hasznosítsam a szakosztályi munkában. Anynyit már most is tudok, hogy itt a másik oldalon sem könnyű, sőt, néha talán még nehezebb is, mint a pályán. Remélem, továbbra is hasznára lehetek klubomnak és úgy gondolom, sikerül majd bebizonyítanunk, hogy nem teljesen érdemtelenül jutottunk a második helyhez.*

Szeder Enoch

AZ ELSŐ BRONZ

Az 1920-ban megalakult Salgótarjáni BTC a több mint öt évtized alatt sok szép eredményt ért el, a legértékesebb sikerrel azonban most örvendeztette meg hűséges szurkoló táborát: az 1971—72-es bajnokság 3. helyével, a negyedszer kivívott „Vidék legjobbja" címmel. No, és legfőként azzal, hogy megvalósult annyi évtized dédelgetett vágya: a fekete-fehér együttes kijutott a nemzetközi labdarúgás színpadára. A bajnoki bronzérem megszerzése ugyanis az UEFA Kupában való szereplést is meghozta a Nógrád megyeieknek.

•

Nem volt könnyű az út idáig, következetes, tervszerű munkának az eredménye a csúcsra jutás. Hogy mennyire így van, elég talán idézni Moór Ede edző Salgótarjánba kerülése óta tett nyilatkozataiból:

— *Nem lesznek kiesési gondjaink!*

— *Az SBTC érett középcsapattá fejlődhet!*

— *Ha a középpályás sor képességét a többi csapatrész is megközelíti, még előbbre léphetünk.*

— *Ha nem uralkodik el az elbizakodottság, sok örömet okozhat még a csapat, s a nemzetközi életbe kerülés sem elképzelhetetlen!*

Időrendi sorrendben mindez bekövetkezett, mégpedig a szakvezetés, az idősebb és fiatalabb játékosok teljes összefogásával. Ezt Moór Ede így fogalmazta:

— *Szakmai elképzeléseim egyetértéssel találkoztak. Miről is volt szó többek között? Arról, hogy a kitűnő színvonalat elért középpályások mellé a többi csapatrészek is felfejlődjenek, a védelem biztos legyen, s minden játékos bizonyos értelemben sajátítsa el a legkorszerűbb labdarúgás egy-két követelményét.*

Jeck a labdával és a Honvéd játékosok gyűrűjében az SBTC—Honvéd 3:1-es mérkőzésen. (MTI Fotó).

Persze ehhez némi átszervezés is kellett, s az edző jó szemét dicséri, hogy elgondolásai beváltak. *Magyar* például visszanyerte önbizalmát, volt néhány igazi nagy mérkőzése. A győri 90 percnek nyugodtan lehetett volna ez a címe: *Magyar—Rába ETO 1:0.* A gólt ugyan nem Magyar lőtte, de hogy a salgótarjáni kapu érintetlen maradt, az Magyar érdeme volt elsősorban. *Gecsével* mestere el tudta hitetni, hogy sokkal többre képes annál, amit addig nyújtott. Amíg azelőtt szinte félt, ha feléje jött a labda, s megelégedett a legegyszerűbb megoldásokkal, ma már egy jó szerelés után bátran felvezeti a labdát, kapura tör, sőt gólt is rúg. A kezdetben beállós *Kmettyt* jelenleg az NB I egyik legjobb középhátvédjének tartják. Elég későn került az élvonalba, mégis behozta lemaradását, olyannyira, hogy egyre előbbre tör. Ebbe a sorba épült be azután *Varga,* aki annak előtte mindent játszott. Azon a helyen, ahol éppen kisegíteni kellett. Mikor *Kriskó* eltávozott a csapattól a 7-es számú mez gazda nélkül maradt. A legjobb megoldásnak az addig beállóst játszó *Horváth Ferenc* látszott, így viszont az ő helye üresedett meg. Varga kapta az edzői bizalmat. Nem volt zökkenőmentes a beilleszkedése, de azután nagyon jól sikerült. Kezdetben csak jó fizikai erejére és szívósságára támaszkodott, ezért sok volt a szabálytalankodása. Ellökte, visszahúzta az ellenfelét, de ahogyan mind jobban megszokta szerepkörét, változott a játéka. Előbb kicsit egysíkú volt, csak védekező feladatát látta el jól, de mindjobban belejött feladata megértésébe, s a támadásokba is bele lendült. Az eddigi legemlékezetesebb fegyvertényét Algírban hajtotta végre, ahol Budapest válogatottjaként teljesen semlegesítette Riverát, az AC Milan válogatott csatárát. *Vertigről* kell még szólni a védelemből. Ő sem volt problémamentes játékos. Szertelenségei miatt nem tudott sokáig az élvonalba kerülni. Lassan azonban lehiggadt, s ma már egyre hasznosabb tagja csapatának, a magyar labdarúgásnak. Hogy mennyit fejlődött ennek a hátsó sornak a játéka, arra jó bizonyíték, miszerint Gecsén kívül Varga, Kmetty és Vertig is szerepel a góllövők között. Ez a tény

egyben a csapat korszerű játékra törekvésének is egyik példája.

●

A középpályásokról annyit írtak a bajnokság alatt, hogy ezúttal az — edzővel teljes egyetértésben — nem értékeljük *Szalai*, *Répás* és *Bästi* teljesítményét, hogy azokról is szó essen, akikről évközben kissé talán megfeledkezett a sajtó.

●

Varga mellett — még a salgótarjániak számára is — a legnagyobb meglepetést *Kovács István* játéka jelentette. Tavaszra teljesen beizmosodott a támadó trióba, kezdő ember lett. Moór Ede lassan szoktatta meg vele az NB I légkörét, sokszor ültette, főleg az őszi idényben a kispadra, de amint szerephez jutott, bizonyított. Legnagyobb erénye, hogy bárki ellen magabiztosan játszik, nem lehet megfélemlíteni, érzi, mikor mit lehet tenni, s a góllövéshez is megvan a kellő érzéke, s mindazon erénnyel rendelkezik, amire egy jó csatárnak szüksége van.

Jeckről kell még hosszabban beszélni, aki idősebb korára ízlelte meg a góllövés örömét. A szélsőjátékról előtte mindig az volt a véleménye, hogy ez inkább előkészítő poszt, jól kell támadást vezetni, beadni és majd a belső csatárok elintézik a góllövést. Az edző pedagógiája Jeck esetében is döntőnek bizonyult, a tapasztalt, kitűnő játékos nemegyszer a mezőny legjobbjának bizonyult és a góllövőlistán is a 10 gólosok közé került.

●

Nagyon jó az SBTC tartalékgárdája. Ha netán egy másik poszton baj van, Moór edző akármelyikükhöz hozzányúlhat. Sokan úgy vélték például, hogy Szalai kiesése döntő fordulatot hozhat a bányászegyüttes szereplésében. Nem így történt, a válogatott játékost is pótolni tudták, sőt a Salgótarján szereplése soha nem volt annyira egyenletes, mint az 1971—1972-es évben.

●

Sokan még máig sem értik, hogy az utolsó fordulókban hogy szenvedhetett a kitűnő gárda 4:1-es (Tatabányán), 7:4-es (Székesfehérvárott) és 6:1-es (a Megyeri úton) vereséget. Ezt a rossz mérleget még a Bp. Honvéd ellen otthonukban aratott 3:1-es szép győzelem sem tudta javítani.

Moór edző erről a következőket mondotta:

— *Lendületben voltunk és egészen biztosan más a befejezés, ha a tavaszi bajnokságot a kiírásnak megfelelően bonyolítják le. Eléggé „dobálták" azonban a fordulókat, és a válogatott szereplése miatt bizony össze-vissza tolódtak a terminusok. Azt hiszem nem kell bővebben ecsetelni, mit jelent egy klub életében a jó sorozatból való kizökkenés. Nálunk még az a baj is jelentkezett, hogy kis csapat lévén, a kimaradó erőpróbákat nem tudtuk megfelelő külföldi csapatokkal való játékkal helyettesíteni, így labdarúgóink akarva-akaratlan „kiengedtek".*

●

Moór Ede eddig jó jósnak bizonyult, amit mondott bevált. Mit vár a jövőtől, hiszen eléggé nehéz helyzetben van, mert csapatától most már sokat remélnek.

— *Ismerjük értékeinket* — mondotta. — *Egy biztos, a következő évben az Ú. Dózsának is jobban meg kell küzdenie majd a bajnoki címért, hiszen valamelyest kiegyenlítődnek az erőviszonyok. Meglátásom szerint a Videoton és a Komló is erősen feljövőben van, így az 1—8. helyen hatalmas lesz a küzdelem. Mi a 2—5. hely valamelyikén szeretnénk végezni és becsületesen helytállni az UEFA Kupában. Ezt elvárják tőlünk, mi pedig szeretjük szavunkat tartani.*

Hoffer József

Az eredményhirdető táblán még 0:0 volt olvasható, amikor Dunai II megszerezte a vezetést. Bene boldogan emelte magasba a karjait. Akkor még nem sejthette, hogy még öt gólt sikerül elérniök. Újpesti Dózsa—SBTC 6:1. (MTI Fotó, Petrovits László felvétele.)

KAPITÁNYOK

PÉCSI DÓZSA (16.)

Konrád I. János 1946. augusztus 22-én született. Tehát ezekben a napokban tölti be 26. évét. 1958. november elsején lett a Pécsi Dózsa játékosa. Végigjárta az iskolát Pécsett. A kölyök, azután az ifi, majd az első csapat következett. 1964. április 19-én játszotta első NB I-es mérkőzését. Azóta egyfolytában biztos tagja az első csapatnak. Amikor Dunai János dr. szegre akasztotta a futballcipőt, Konrád lett a csapatkapitány. A Pécsett eltöltött évek tehát eredményesek voltak. Olyannyira, hogy a válogatók is felfigyeltek a mokány, fekete fiúra. Tizenötször játszott az ifiválogatottban, aztán a felnőttek közé került. Tizenöt utánpótlás válogatott találkozó, nyolc B-válogatott mérkőzés következett, majd a csúcs: a nagyválogatott. Eddig ötször vehette fel a címeres mezt.

Neve után gyakran írjuk a római egyest. Fivérei is labdarúgók. Idősebbik öccse jelenleg tényleges katonai szolgálatát tölti. A fiatalabbik fivér, Konrád III, szintén katona. Ő már szóhoz jutott a legjobbak között is. Konrád I János tehát a labdarúgó-dinasztia legidősebb, s legeredményesebb tagja. Róla igyekeztünk portrét készíteni a sorozatunkban.

Áramvonalas védőjáték

Az első, ami szembetűnik, hihetetlen nyugalma. Az a típus, akit szinte lehetetlen kimozdítani nyugalmából. Az életben ez nagyon hasznos dolog. És a pályán? Aranyat ér, ha a védőjátékos nem veszti el a fejét. Erről a higgadtságról beszélgettünk először.

— *Beálltam arra, hogy a kapu előtt megpróbálom rendezni a sorokat. Általában könnyű dolgom van, mert olyan kapus áll a hálónk előtt, mint Rapp Imre. Vele minden mérkőzés előtt megbeszélem a teendőket. Szinte centiméterekre beosztottuk a kapu előterét. Imre olyan társ, aki nemcsak betartja, de túl is teljesíti tervét. Olyan helyzeteket tisztáz, amikor már mindenki gólt lát. Nem tartom véletlennek, hogy 30 mérkőzésen csak 28 gólt kapott. Ezzel a második helyen állunk a Honvéd mögött.*

— A jó védelem ma már kettős feladatot lát el — mondtuk. — A Pécs nagyszerűen csinálja az egyiket, a fontosabbat, a biztonságos védekezést. Ma már a jó csapatok védői részt vesznek a támadások előkészítésében, sőt időnként maguk is bekapcsolódnak az akciók végrehajtásának végső szakaszába is.

— *Igen, tudom. És ebben a megváltozott helyzetben a beállósokra fontos feladat vár. — Jövőre mindenképpen többet akarunk. Ehhez mindenkinek többet kell tennie. Nekem is. De valahogy nehezebb volt eddig a dolgom. Olyan középhátvédek mellett játszottam, akiket nem lehetett otthagyni. Például Solymosit sem. Ezt persze nem panaszképpen mondom. Mi mások vagyunk, mint a budapesti nagyok. Bálint elmehet Páncsics mellől, Vidáts is szabadabban játszhat Fábián mellett. Nem véletlenül említettem ezt a két példát. Ők a legnagyobb ellenfeleim a válogatott mezért folyó küzdelemben. Mert megmondom, nem adtam fel a harcot. Úgy érzem van még erő bennem, hogy újítani tudjak .*

Hirtelen elhallgatott, aztán elnézést kért.

— *Túl sokat beszéltem magamról!*

Ősszel — jobb folytatás?

Visszakanyarodtunk a csapathoz, a Pécs jövőjéhez.

— *Nehéz évet zártunk le* — emlékezett vissza. — *Edzőváltozás, viharos mérkőzések, sok sérülés, kiállítás, gondok, bajok. Jó is, hogy vége van ennek a bajnokságnak.*

— Mi lesz ősszel?

— *Önmagunkhoz képest feltétlenül előbbre kell lépnünk. Nem könnyű feladat. A vidéki labdarúgás, ezt bizonyítja a Tatabánya, a Tarján, a Videoton és a Komló példája is, jelentősen fejlődik. Mi most elmaradtunk a legjobb vidéki kluboktól. Be kell hozni az elmaradást. Czibulka Miska bácsival sokat értekeztünk a jövőről. Az EVK-ban elért sikereink időszakát kellene mércének tekinteni. Tudom, nem könnyű ismét eljutni odáig. De meg kell próbálni, el kell határozni.*

Mindketten azokra a napokra gondoltunk, amikor a Pécs beszédtéma volt idehaza és külföldön is.

— *Nagyon nehéz volt idén tavasszal ezzel az emlékkel pályára lépni. Kutattuk, hol rontottuk el a dolgokat. Vagy tán az volt a hiba, hogy önmagunkhoz képest túlságosan gyorsan mentünk előre? Most, ha lehet, más úton próbáljuk megközelíteni a csúcsot. Mindenki szereti és tiszteli Czibulka Miska bácsit. És hisz neki. Nyugodt a légkör nálunk. Ez jelentheti a kiindulást.*

— Mi lehet most a cél Pécsett?

— *Nincs értelme annak, hogy légvárakat építsünk. Nem vagyunk gyerekek, tudjuk, hol a határ. Megízleltük a győzelmek ízét, de volt idő, amikor megcsapott a kiesési zóna szele. Túl közel álltunk hozzá. Ez idegesített mindenkit. Más a levegője az olyan meccseknek, amikor remegő lábbal kell kimenni a pályára. Jó középcsapat akarunk lenni. Problémáktól mentes életre törekszünk valamennyien. Azt hiszem, ez olyan cél, amelyet joggal állíthatunk magunk elé.*

— Mit tesz ezért a kapitány?

— *A pályán még többet, mint eddig. Nagyon szeretem a Pécsi Dózsát. Itt kezdtem játszani, „lehúztam" már 14 évet, s nincs szándékomban más mezt felvenni. Ide köt minden! Eddig 190 NB I-es meccset játszottam lila-fehérben. Ősszel meglesz a 200! Hogy saját magam igyekszem helytállni, ez csak az egyik feladatom. A másik legalább ilyen lényeges. Szeretnék még többet tenni a csapatért, a fiúkért. Eddig is vállaltam már jónéhányszor a villámhárító szerepét, biztos, hogy most is lesz rá „alkalom". De nagy viharok nálunk nincsenek. Azzal mindenki egyetért, hogy több kell, jobb kell!*

A 6. válogatottság . . .

Hogy erre törekszik a csapatkapitány, s ezért mindent meg is tesz, abban biztosak vagyunk.

Elég régen ismerjük egymást. Sokszor találkoztunk nehéz csaták előtt bajnoki, meg válogatott mérkőzések alkalmával. Amit ígért, azt mindig meg is tette.

Most, hogy portréját készítettük, eszünkbe jutott egy régebbi emlék, 1970 novemberéből, Bázelből. Svájc ellen egy félidőt játszott beállósként, aztán előrement a középpályára. Neki is része volt abban, hogy színesebbé, s főként eredményesebbé vált a válogatott játéka. Végül 1:0-ra nyert a csapat, Fazekas góljával. Másnap, a zürichi repülőtéren volt egy kis időnk.

— Elégedett?

— *Nem mondhatnám.*

— Hiszen nyertünk.

— *Ez még kevés.*

Egészen beletemetkeztünk a mérkőzés elemzésébe, s végül ezt javasolta:

— *Majd akkor beszéljünk újra, ha biztos tagja leszek a válogatottnak.*

Most, hogy újra célbaveszi a válogatottságot, kettőzött figyelemmel követjük mérkőzéseit.

Varga Béla

Záhonyi Iván
felvétele

KÉPES HÍRADÓ

A portugál Diniznak (jobboldalt) ezt a lövését még kivédte Tkacsenko, a szovjet kapus, de Jordao lövésével szemben tehetetlen volt. Ezzel a góllal került Portugália a döntőbe.

MINI VB

Leivinha (20-as) fejeséből csaknem gól lett a Portugália elleni döntő mérkőzésen. A kapus csak nehezen védett. Kettőjük között Messias, a portugálok új csillaga. A mérkőzés egyébként két perccel a befejezés előtt dőlt el Jairzinho fejes góljával. 1:0 Brazília javára.

A mini VB döntője: Brazília—Portugália 1:0. A 3-ik helyért: Jugoszlávia—Argentína 4:2. A legjobb nyolc között a Szovjetunió és Skócia egyformán 2—2 ponttal 3. lett a csoportjában. Uruguay és Csehszlovákia pedig a 4. helyre szorult.

Alul Leaónak, a brazil kapusnak egyik védése a csehszlovákok ellen.

Amíg folyt a mini VB, Pelé csapatával, a Santossal világkörüli portyán volt Torontóban, 11-esből érte a Santosban rúgott 1000-ik gólját. Ezt mutatja a felső kép.

A hazaérkező Georges Lech, a francia válogatott kislányával a repülőtéren. (A két oldal képeit az MTI Külföldi Képszolgálat adta.)

KÍSÉRŐZENE

Válogatottakról, még egyszer

A futball demokratikus sport, népszerűsége talán ezért is minden elképzelhetőt túlszárnyalt. Nem volt soha királyi, vagy éppen a király sportja, a profi labdarúgónak megélhetéséért folyamatosan bizonyítania és hajtania kell. A királynő időnként lovaggá üt egy érdemest, legutóbb Ramseyt, de attól a futball a tömegeké marad, hatásában széles, kollektív szórakoztatás, igazi nagyüzem.

A játékos közben megizzad, ahogy egy légtornászcsoport tagja, vagy más csapat-mutatványé. Izzadás nélkül nincsen, bármilyen elegánsnak lássék a produkció. Ball, Lee, Law, Beckenbauer, Albert és még néhány „tanár úr", akikről szólok. Ők azok a mai, Lázár és Ocwirk-mozgású elegantissime labdarúgók, akik a nagy elődök után ebben a sokkal gyötrelmesebb, emberfogásos, ütközéses eredményhajszában is feledtetni tudják a mutatvány nehezét. Ne irigyeljük őket: ők tudják, hogy miért?

Nem árt erre emlékeztetni, mert a fél- és álamatőr világban állítólag kevesebb aszkézissel és lazább önfegyelemmel is meg lehet élni ebből a játékból. Gyakorta jobban.

Az angol válogatott híre viszont éppen magasfokú játékfegyelme miatt félelmetes. Még átmenetileg gyengébb periódusaiban is az volt és maradt. Elsősorban rájuk áll a mondás, hogy lehet ezer okból erőt vesztve, sőt rosszul is játszani, de lelkesedés nélkül soha! Ne firtassuk most, hogy ebből a lelkesedésből hány százalék jut a profi-muszájra és hány a belső játékos sugallatra.

Ők a hazában és külhonban egyaránt, klubszíneikben és válogatottban egyformán hajtanak. Hányszor csodáltuk ezt meg, éppen a kontraszt vakuja villantotta elénkbe. A kilencvenedik percben, mint az elsőben, gólokkal a tarsolyban és a megpecsételt vereség árnyékában, két perccel a lefúvás előtt. Lásd a 6:3-at és a visszavágó 7:1-ét! Ez is egyfajta kritérium, a kiváltságos címének birtokosáé. Formájuk ingadozhat, a válogatott kiválasztásába csúszhatnak hibák, de azt, hogy egy találkozónak nincs tétje, azt nem ismerik.

Presztizsük ezért állandó fényű, noha a futballvilág elég régen tudja (s nem kis részben a magyarok jóvoltából!), hogy nem csalhatatlanok és megverhetők. Tekintélyüket nem kezdi ki semmi, legkevésbé az önérdek. Valaki vagy valakik önérdeke. A kupameccsek sajátos gyakorlata, az óvatos előnyszerzés és csendes kibekkelés, más lapra tartozik, hadd veszem ki őket én is ebből az elmefuttatásból.

Néha kiszivárog, mint a nemrég kvietált Graves esetében történt, némi belháború, edző és játékos-sérelem, emberi gyöngék; de hol nem szivárog? Az eset, akár a mély háborgását a felszínen jelző hullám — hamar elsimul. A szórakoztatás verhetetlen nagyüzeme pedig zavartalanul működik tovább.

Mindebből sok tanulság vonható. Egyik, hogy ne törjünk túl hamar pálcát. Aki a futballban idő előtt temet, ráfázhat a „feltámadásra". Köztudomású, hogy e játék formáinak (szervezetieknek és játékbelieknek) fejlődése elágazó. Egy darabig egymás mellett futnak, aztán az életrevalóbb előzni látszik a hanyatlót, majd utóbbi támad új életre; a fejlődés tehát dialektikus.

Taktikák és szisztémák néha egymás ellenére hatnak, de sosem a fejlődés ellenére. Egyetlen okosság van: kivárni! Aki várásra lovagol, itt nyerhet.

Bár ebben a küzdésben orrhosszal lemaradni sem szégyen.

Figyeljünk most egészen röviden a nemzetközi futball életében egymásra ható, két vagy több játékstílus „versenyfutására". Van ilyen? Van. Nyomon követhető?... Némi leegyszerűsítés árán igen.

Hallunk és beszélünk dél-amerikai, olasz, angol és magyar futballról. Bizonyos stíluselemek visszatéréséről van szó a játékban, akár egy táj dallamvonalainak követhetőségéről bizonyos zeneműben. Ki kételkednék benne, hogy ilyen sajátosság van, sőt vonzó és utánozható lehet? Amíg azonban e típusjegyek összetevődnek és általánosan jellemzővé sűrűsödnek, addig sok ezer meccset játszottak egymás ellen a nemzetközi porondon.

Uruguay 1924-es párizsi győzelmétől a brazil futball jelenkori diadalmenetéig, a l'art pour l'art zsonglőrmutatványoktól a Pele-i korszak labdarúgásáig hosszú az út. Meisl Hugó egykori bécsi vegyescsapata, a Hohe Warten egy negyedórát sem állhatna ellen a Jairzinho és Rivellino-szerű brazil gladiátoroknak!

Nemrég a Bajnokcsapatok Európa Kupa döntőjében még aktuálisabb összecsapást láthattunk... Két immár kijegecesedett futballstílusét: az aláhanyatló catenaccioét, a védekező futballét és a modernnek mondott támadó, keveshúzásos labdarúgásét. Az Ajax és az Internazionale játékán belüli immár jól és könnyen felismerhető jegyek, különbözőségek mutattak rá erre a kétirányú, noha egycélú fejlődésre. A cél, míg a futballt játsszák, a kapu bevétele... Mintha két prototípus küzdött volna meg, hogy egyikük életrevalóbbságát eldöntse. A képernyő valódi csemegével örvendeztetett. De aki a győző láttán nagyhirtelen parentálta el a vesztest, úgylehet elhamarkodottan következtetett...

Fentebb utaltam rá, hogy bizonyos jellegzetességek lassú felhalmozódásának, a nemzeti válogatottban való tömörülésének vagyunk tanúi. Országon és földrészeken belül. Sok a góc és még több képzelhető. Eusebióék, Beckenbauerék, Hurcilavaék, Peléék, amint csillagaikról az együtteseket elkeresztelik (nem ritkán nem is egy, hanem több kiemelkedő játékmesterükről). A válogatottak ugyanakkor a szövetségi kapitányok bélyegétől is fémjelződnek.

Klub és edző; játékmester és csapat; válogatott és szövetségi kapitány: mélyen egymásra ható és nyomon kísérhető dolgok. A kép mégsem olyan egységes, hogy akárcsak „nemzeti kaptafákra" lehetne húzni. A különböző játékstílusok átmenetei, vérmérséklet és alkat gazdag választékot kínálnak.

És így van jól.

Varietas delectat.

A futballban is a változatosság gyönyörködtet.

Szolnoki András

Férfiasan, de sportszerűen

Csehszlovák szomszédainkat nem irigyeljük a labdarúgásban meglevő problémáikért. S hogy folyamatosan úrrá tudjanak lenni a nehézségeiken, sok mindennel megpróbálkoznak. Többek között ez vezette a szervezőket, amikor kétnapos tanácskozást hirdettek meg nemrégiben Brnóba, ahol elsősorban az első- és másodosztályú csapatok edzői, s a legjobb játékvezetők jelentek meg.

Sok fontos téma került szóba ezen a két napon. Az egyik ilyen az volt, hogy a jövőben fordítsanak az eddiginél sokkal nagyobb gondot az ifjúsági játékosok képzésére. Alapvető változás azonban rövid idő alatt nem képzelhető el. Az ificsapatokkal foglalkozó edzők zöme ugyanis ezt társadalmi munkában, ráérő idejükben végzik, és edzői képesítéssel közülük alig néhányan rendelkeznek. Nem új tehát a jelszó:

— *A legjobb edzőket az ifjú labdarúgópalántáknak!*, csak éppen nehezen vagy csupán hosszútávon realizálható. Pedig csehszlovák barátaink is jól tudják, hogy az élvonal és az utánpótlás nívója szorosan összefügg egymással.

Többen is — mint *Vejvoda*, a prágai Dukla és *Malatinszky*, a Spartak Trnava edzője — a jó felkészülés fontosságát és az erőteljes játék szerepét elemezték. Egyöntetű volt a jelenlevők véleménye, hogy a labdarúgás színvonalának emelése lehetetlen a korszerű és nagyintenzitású edzésmunka nélkül. Az edzések száma hovatovább már nem növelhető, tehát az edzésidő sokkal jobb kihasználását kell elérni.

— *Nem tudhat 90 percet végighajtani az a játékos, aki ugyanezt nem teszi meg az edzésen* — szögezte le Malatinszky.

Hasonlóan több oldalról is megvilágították a férfias, kemény játék szükségességét. A csehszlovák játékosok jórésze — még a legelső vonalban is — fizikailag nem eléggé felkészült a kemény játékra.

— *E nélkül pedig ma már nem lehet helytállni a nemzetközi mezőnyben* — hangsúlyozta a Dukla Prága mestere általános helyeslés közepette. Többen is elmondták, hogy sok labdarúgó a szabályok által megengedett keménységet durvasággal, alattomos faultokkal cseréli fel vagy a kemény játék ellenében durván „törleszt". Vannak olyanok is, akik egy-egy erőteljesebb összeütközés, test-test elleni összecsapás nyomán rögtön a földre huppannak, fetrengeni kezdenek, szimulálnak. Lehet, sőt feltétlenül kell is keményen, férfiasan küzdeni, de mindig a szabályok adta keretek között, sportszerűen. Ehhez nagy segítséget adhatnak a játékvezetők, ha jól ítélik meg az eseteket, engedik a férfias játékot, de nem tűrik meg a durvaságot és a sportszerűtlenséget!

Sok okos és megvalósításra váró észrevétel, javaslat hangzott el a brnói kétnapos tanácskozáson. Mindegyik azt célozta, hogy kilendítse jelenlegi helyzetéből a csehszlovák labdarúgást. Persze — minden határozat annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle.

Lapunk legközelebbi száma nem a hónap 20-a táján, hanem egy héttel később jelenik meg. Olvasóink kívánságára döntöttünk így, hogy már a szeptemberi számunkban beszámolhassunk az olimpiai labdarúgótorna eseményeiről.

Alkotmányunk ünnepe és az olimpia

A XX. nyári olimpia kezdete előtt ünnepeljük alkotmányunk születésének évfordulóját. Talán szimbólikus jelentősége is lehet annak, hogy az alkotmány ünnepének előestéjén érkezik hazánkba az olimpiai lángot vivő staféta, s ugyanezen a napon indul Münchenbe a repülőgép, fedélzetén a magyar sportküldöttséggel.

Kétségtelen tény, hogy országunk sportélete sohasem volt még számszerűségben és minőségben olyan kiterjedt és magas színvonalú, mint a felszabadulás óta.

Ebben az időszakban több olimpiai érmet, világbajnoki és európa-bajnoki címet értek el a magyar sportolók, mint azt megelőzően együttvéve. Soha nem érdeklődtek még olyan mértékben nálunk a sport iránt, mint e korszakban. S ha a pályák lelátói nem is mindig zsúfoltak, a hírközlő eszközök, a rádió és televízió közvetítések útján lemérhető a népszerűség növekedése.

Mindez szorosan összefügg alkotmányunk tartalmával, az abból eredő hatalmas lehetőségekkel.

Még csak latolgatjuk olimpiai esélyeinket, de már az előzetes találgatások is azt mutatják, hogy sportunk erős, s nemcsak egy-két sportágban, hanem igen sok küzdőtéren tudunk olyan sportolókat felvonultatni, akik felveszik a versenyt a világ legjobbjaival.

Sportéletünk kedvelői, a szurkolók, az alkalmi mérkőzéslátogatók, sőt a legszélesebb közvéleményünk is, az olimpia előszelét érezve, bizonyos nemzeti büszkeséggel állapítják meg, hogy a mi kis országunk fiai, leányai milyen tekintélynek örvendenek a világ legkiválóbb sportolói között.

Helyes és jogos ez a nemzeti büszkeség, de tegyük ehhez hozzá azt is, hogy ebben benne van az alkotmányunkban biztosított jogok és kötelezettségek rendszere, s mindaz, amit népünk életének gazdagításában elértünk.

Az alkotmány nemcsak a munkához való jogot biztosítja, hanem súlyt helyez minden egyes állampolgár művelődésére, sőt kulturált szórakozására is. Ez a harmónia az, amely lehetővé teszi országunk kiegyensúlyozott fejlődését. Mikor az olimpia elé tekintünk, s az eredményeket várjuk, ennek alapján bízhatunk a sikerekben.

Nagy figyelem kíséri labdarúgó-csapatunk olimpiai szereplését is, hiszen szép hagyományaink vannak az olimpiai labdarúgótornákon. Sokan várják azt, hogy ez a mérkőzéssorozat fordulatot hoz majd labdarúgósportunkban. Nem is alaptalan ez a várakozás. A felszabadulást követő olimpiák legtöbbje valóban hozzájárult egy-egy új magyar válogatott gerincének kialakításához. Az olimpiák varázsa úgy látszik labdarúgásunkra is nagy hatással van. Szurkolóink természetesen azt szeretnék, ha ez már az olimpián realizálódna, s a magyar együttes végrehajtaná azt a páratlan bravúrt, hogy egymásután harmadszor is elhozza az aranyérmet.

Az olimpián túl azonban már az új labdarúgóbajnokság kezdete és a további nagy feladatok is az érdeklődés homlokterében állanak. Labdarúgásunk hívei rendületlenül bíznak abban, hogy kedvenc sportáguk tovább lép a felfelé vezető úton.

SZÉP-CSÚNYA ÉV

Az embernek egyszerre lehet „szép" és „csúnya" éve.
A jó és rossz olykor egyszerre szakad az emberre.
A szép-csúnya évek örökké felejthetetlenek.

*

— *Az őszi idény végén nem gondoltuk volna, hogy ez lesz a vége...*

Páncsics Miklós, a Ferencváros válogatott középhátvédje lehorgasztja a fejét. Látszik: bántja, hogy csapata lemaradt a dobogóról. Már legalább másfél órája beszélgetünk erről a különös tavaszról, amely szerte foszlatott egy ferencvárosi babonát, a „tavasszal mindig jobban megy" ferencvárosi babonáját.
Igen, az őszi idény végén minden szebbnek, minden jobbnak látszott. Sikeres hajrá a bajnokságban, emlékezetes, látványos évbúcsúztató az UEFA Kupában... És egy „babona" ígérete: a Ferencvárosnak tavasszal minden jobban megy, mindig jobban megy...
Babona-oszlató tavasz volt.
Íme:

Ősszel

1. Újp. Dózsa	15	10	4	1	44-14	24
2. Ferencváros	15	8	4	3	37-16	20

Tavasszal

1. Újp. Dózsa	15	10	2	3	34-16	22
7. Ferencváros	15	6	4	5	22-20	16

Az 1971—72-es végeredmény

1. Újp. Dózsa	30	20	6	4	78-30	46
5. Ferencváros	30	14	8	8	59-36	36

*

— Mi történt a Ferencvárossal, Miklós?

— *Mi? Ha azt mondom, hogy a tavaszi sok-sok sérülés meg a nagy igénybevétel a bajnoki és kupamérkőzéseken, illetve a válogatottban, az már elég ok? Hol Géczi Pista hiányzott, hol Vépi, hol Megyesi, hol Juhász Pista, hol Szőke, hol Branikovits, hol Mucha... És talán én is hiányoztam... A szerencsével is hadilábon álltunk. Nem jöttek be biztos mérkőzések. Balszerencsés módon hagytunk ki fontos büntetőket. Vagy ez már nem balszerencse? Mindenesetre ez is lehangolta a társaságot.*

— Csapaton belül minden rendben volt?

— *Régi labdarúgó törvény: egy csapaton belül mindig akkor van minden rendben, ha jönnek az eredmények...*

— A Ferencvárosban pedig nem jöttek az eredmények?

— *Így van. Ráadásul a válogatottban való szereplés nem minden esetben hatott jól a klubszereplésre. Arra gondolok, hogy voltak, akik az egyesület mérkőzésein nem ismételték meg a válogatottban nyújtott jó játékukat, fegyelmezettségüket.*

— És?

— *És? Szerintem hiba volt az amúgy is zsúfolt idény végi programot a spanyolországi túrával tetőzni. Alighanem azzal a kiruccanással csúsztunk le a dobogóról. Persze, az én keserűségem érthető, ha arra a spanyol útra gondolok. Szalagszakadásom lett...*

*

Hallgatunk.
A csönd súlyosan ül rajtunk.
Páncsics kinyújtja jobb lábát,

A Ferencváros nyerte a Magyar Népköztársasági Kupát, amit Albert tart magasra (MTI Foto)

mintha csak próbálná: nincs már vele semmi baj! De ez a mozdulat felidézi a többi sérülést. Az őszit. A válogatott téli felkészülésén szerzettet. A svéd—magyaron bekövetkezett bordasérülést és agyrázkódást. Az EB-n kapott fájdalmas rúgást. És íme, az utolsó: szalagszakadás Spanyolországban, „vajaskenyér-mérkőzésen".

Azonos dolgok járnak a fejünkben, hiszen Miklós megszólal:

— *Arccsonttörés, két agyrázkódás, bordasérülés, szalagszakadás... Szép „leltár" egy idényre! Nem?!*

Fanyar mosoly.

Csönd.

Aztán, kissé átköltve Antonius shakespeare-i szövegét mondom:

— Dicsérni jöttem Caesart, nem temetni... Azt hiszem, Miklós, az egész magyar labdarúgó társadalom nevében gratulálok. A szakemberek véleménye szerint a bajnoki év labdarúgója: Páncsics Miklós...

Öröm-szikra a szemben.

Mosoly az arcon.

— *Köszönöm... Igyekeztem a klubmérkőzéseken is, a válogatottban is. Ha valami nem sikerült, az sosem az akaraton múlott. És ha a sok-sok sérülés akadályozott is a szokásos felkészülésben, úgy érzem, az előző évek becsületes munkája felhalmozott bennem annyi erőt, hogy az idei kevesebb edzés hiányait pótolja. Azt hiszem, erőnlétemmel sosem volt baj, a magánéletemben fegyelmezett vagyok, s igyekszem fegyelmezett maradni a pályán is...*

— Melyik mérkőzésre emlékszik a legszívesebben?

— *Természetesen arra, amelyet a tavasszal vívtunk az Újpesti Dózsával. Úgy éreztem, hogy valóban jól megy a foci, s végtelenül boldog voltam, amikor a Népsport az első 10-es osztályzattal éppen az én teljesítményemet jutalmazta.*

— Most is boldog?

— *Azt hiszem, a boldogság nem állapot. Inkább az élet ritka jutalma, amely már csak azért sem lehet hosszabb időtartamú, mert hozzátartozik az elégedettség. Az pedig már baj, hogy ha valaki hosszútávon elégedett önmagával.*

— Tehát elégedetlen önmagával?

— *Sosem voltam elégedett. Legfeljebb pillanatokra... Ha pedig hibáztam a mérkőzéseken, akkor engem jobban rágott a keserűség, mint bárki mást.*

— Csak más az önmagunk által magunkra szabott keserűség, és más, ha mások váltják ki bennünk a keserűséget!

— *Köszönöm. Azt hiszem, értem. Valóban nagyon bántott mindig, és bánt ma is, ha igaztalanul csak a hibáimat lajstromozzák. Nem gép az ember, hogy ne hibázzon, és sajnos, ha egy védő hibáz, az sokkal súlyosabb következményekkel járhat, mint amikor egy csatár hagy ki egy nagy gólhelyzetet... Mindezt nem önmagam mentségére mondom...*

— ???

Semmeling és Páncsics harca a labdáért a Belgium—Magyarország (2:1) EB-mérkőzésen. (MTI Külföldi Képszolgálat)

— *Általános tétel... Istenem, ha nem sérülök meg annyit! Ha idegekkel jobban bírom! De hát olykor elfárad az ember! Nem! Nem a testében! A lelkében fárad el!...*

Fura beszélgetésre sikerült, ez kétségtelen.

Vidámságot vinni mentem. Örömhírt. És íme, nyakunkban a felelősség. Az életnek a súlyosabb oldala nyomja vállunkat, s már nem azt kutatjuk, mi volt a jó, mi volt a szép, hanem — mi lenne jobb, mi lenne szebb?!

Dehát az élet is olyan, mint Páncsics Miklósnak ez az éve: szép is, csúnya is egyszerre. De talán épp azért felejthetetlen esztendő! Felejthetetlen bajnoki év ez!

— *Lehet még jobb is!* — szólal meg Páncsics.

— A Fradinak is?

— *Lesz!*

— Mi az, ami ahhoz elengedhetetlenül szükséges?

— *Azt hiszem, az alapfeltétel: még szigorúbb, még keményebb, még céltudatosabb és célratörőbb vezetés, amely jutalmazni és büntetni egyaránt képes. És amelyiknek egységes, következetes, mindenkire egyformán érvényes erkölcsi követelményrendszere van. Mert az életben, hogy tudjunk egymás mellett és egymással élni, szabályok kellenek. És erkölcsi értékrendszer kell, amely alól nincs, nem lehet kivétel. Különben megbomlik a közösség egyensúlya, felborul a rend...*

*

Jó, hogy mindezt az Év Labdarúgója mondja.

Nem kivételt követel, hanem szabályt.

Egy régi filmcím jár az eszemben: Si tous les gares du monde... Ha a világon mindenki ilyen volna...

Rózsa András

Az algíri műanyag-fű

— ahogy a sportorvos látja

A tribünön ülve, a labdarúgó-szurkoló, meglepő dolgokat lát a közelmúltban felavatott algíri stadionban. A szemlélő megdöbbenve tapasztalja, hogy a cselező, a labdát vezető játékos egyszerűen hasraesik; a futó játékos gyorsabb, mint a labda; a guruló labdára vetődő kapus csaknem minden alkalommal a talajon fekszik már, amikor a labda „késve" hozzá érkezik stb. Mi e különös jelenség-sorozat oka? A magyarázat egyszerű: a műanyag borítású pálya, a „mű-fű" a tréfák okozója.

A műanyag borítású pálya elkészítését — Algírban — a kíméletlenül perzselő afrikai nap indokolta. Nincs az a fű, ami a pálya folyamatos használata mellett hosszú távon megmaradna. Így eddig betonkeménységű agyagos pályákon játszották a labdarúgó-mérkőzéseket, s az ahhoz nem szokott csapatok jelentős hátrányba kerültek a hazai csapattal szemben. Nagy volt a sérülések veszélye. A műanyag borítású pálya (beton — bitumen — gumi — műanyag fű), bár látszólag sokkal jobb körülményeket biztosít, mégis számos szakmai és sportegészségügyi problémát vet fel.

A műanyag és füves talaj közötti rugalmassági differenciákból adódóan más izomcsoportok terhelődnek, így 1—2 mérkőzés vagy edzés után a játékosok „izomlázról", derék- és ízületi fájdalmakról panaszkodnak.

A műanyag-fű nem csúszik, így a támasztó láb rúgás, cselezés alkalmával fixálódik, s ez nagy megterhelést ró az ízületekre és a környező ízületi szalagokra. Különösen veszélyes ez, rotációs mozgás esetén, amikor a térdízületben könnyen létre jöhet az ízületi porc sérülése (meniscus sérülés).

Fontos sportorvosi probléma, hogy becsúszó szereléseknél, a kapus kifutásos vetődésénél, olyan hámhiányok keletkezhetnek a combon, kézen, amelyek a súrlódás következtében — tulajdonképpen — égési sérüléseknek felelnek meg.

Tekintettel arra, hogy a mű-fű olyan, mint egy faltól-falig szőnyeg, a port és a meleget magába szívja, így játék közben légzési zavarok jelentkezhetnek.

A fentieket igazolják az algíri stadionavatón szerepelt Budapest válogatott játékosai, akik két edzésen és két mérkőzésen vettek részt a műanyag borítású stadionban. Egyöntetű volt a vélemény, hogy sokkal nehezebb, fárasztóbb játszani, mint a hagyományos füves talajon.

Különösen a becsúszó szereléseket gyakran alkalmazó védőjátékosokat sújtja az új talaj.

Természetesen túlzás az a megállapítás, hogy ennek a talajnak nincs jövője. Véleményem szerint van. Az elmondottak ismertetését az teszi szükségessé, hogy edzőinknek, sportorvosainknak — valószínűleg — a jövőben egyre inkább számolni kell a műanyag talajú pályák szaporodásával és az ott jelentkező szakmai és sportorvosi problémákkal. *Schnellinger* — a Milan kitűnősége — összegezte jól a műanyag talajjal kapcsolatos tapasztalatokat:

A műanyag talaj, mint minden új, kissé idegen, de a jövőben egyre gyakrabban kell vele számolni. Nem vitás, hogy aki az új talajhoz nem szokott hozzá, az jelentős hátrányba kerülhet. Mint minden újhoz, ehhez is alkalmazkodni kell és az új technikai elemeket, speciális mozgás komplexumokat — amit a műanyag talaj megkövetel — el kell sajátítani azoknak, akik megfelelően akarnak szerepelni ezen új körülmények között. Most két mérkőzés után azt mondhatom, hogy minden tagom fáj és alig tudok mozogni!

Zalka András, a csapat vezetője, az ET elnöke, *Kapocsi Sándor*, az ET titkára és *Sárosi László* szövetségi edző, velem azonos következtetésekre jutottak, s úgy gondolom, hogy hasznos megfigyeléseiket és tapasztalataikat továbbképző előadásokon, szakcikkekben edzőink nagy nyilvánossága előtt is publikálni fogják. *Göröcs* véleménye találó:

— Azért, inkább százszor játszom a műanyagon, mint egyszer a beton keménységű agyagon!

Dr. Balogh István
válogatottkeret orvos

Tavaszi pályázatunk eredménye

A márciusi számunkban meghirdetett 6000 forintos tavaszi pályázatra sok ezer szelvény érkezett be.
A kérdések helyes megfejtése a következő:

1. számú kérdés:

a) ki a két játékos?
b) melyik ország ellen szerepeltek utoljára a magyar válogatottban?

A helyes válasz: Szentmihályi Antal — Csehszlovákia, **Grosics Gyula** — Jugoszlávia.

2. számú kérdés:

a) melyik ország csapata nyeri az EB-t?
b) a győztes válogatott nyert-e már EB-t, illetve NEK-t?

A helyes válasz: NSZK — nem nyert

3. számú kérdés:

a) melyik csapat lesz az első az 1971—72. évi bajnokságban?
b) a tippelt csapat mikor volt utoljára bajnok?

A helyes válasz: Újpesti Dózsa — 1970—71-ben.

Pótkérdés, amely holtverseny esetén került számításba: a bajnokságban melyik csapat lesz a 2., 3., 4., 5. helyezett.

A helyes válasz: 2. Bp. Honvéd,
3. Salgótarján,
4. Tatabánya,
5. Ferencváros.

A kérdésekre beérkezett válaszok alapján holtverseny alakult ki, mert a pályázók mintegy 40 százaléka a főkérdésekre helyes választ adott és megszerezte a maximális 18 pontot.

A pótkérdést egyetlen olvasónk sem találta telibe, többen azonban két csapat helyezését eltalálták, s ezért a kiírás szerint plusz kétszer 3 pontot kaptak. Így azután a főkérdésekre kapott pontokkal együtt 24 pontot gyűjtöttek.

A 24 pontosok sorsolásban vettek részt. A sorsolás alapján a következő pályázók nyerték a kitűzött díjakat:

2000 forintos vásárlási utalványt nyert:
Gergics József, Tököl, Táncsics Mihály u. 1.

1500 forintos vásárlási utalványt nyert:
Torma Géza, Budapest XIV., Miskolci u. 84.

1000 forintos vásárlási utalványt nyert:
Polnisch Mónika, Kőszeg, Hunyadi út 17.

500 forintos vásárlási utalványt nyert:
Dr. Luib Nándor Budapest X., Állomás u. 13.

100—100 forintos vásárlási utalványt nyertek:
Tihanyi István, Nagykanizsa, Béke u. 87/c.; **Fauszt Imre,** Budapest XII., Városmajor u. 20., **Balázs Tiborné** Sárisáp, Hunyadi u. 71., **Palásthy Levente,** Budapest XIV., Vadvirág u. 12., **Kocsiscsák Béla,** Fáj, Fő út 29., **Sipos Péter,** Kecskemét, Schönherz Zoltán tér 4. VI. 24., **Gordos Tibor,** Egyházasgerge, Vöröshadsereg u. 31., **Perjés Jenőné,** Szilsárkány, Posta., **Perjés András** Győr, Egyenlőség u. 8., **Balatoni Tiborné** Gyula, Béke sugárút 14.

Gratulálunk a nyerteseknek. Az utalványokat postán küldjük el.

Újabb pályázat kiírásához ötleteket szívesen veszünk olvasóinktól.

Mágneses erővonalak között

A város mágneses erővonalai között élünk, számunk napról napra növekszik. Szorongva nézem, hogy a fővárosba igyekvő fiatalok miként kapaszkodnak a város mágneses erővonalaiból szőtt rácsba, hogyan próbálnak gyökeret ereszteni, társakra bukkanni, közösségi emberré válni. Emberré, akik voltak, vagy lehettek volna — otthon...

(Idézet Dr. Bakonyi Ferenc és Dr. Nádori László, a Testneveléstudomány 1971. évi 1. számában megjelent szociológiai és szociálpszichológiai vizsgálatából: „A budapesti csapatokban 44.79 százalék a vidékről származó labdarúgók aránya. Budapest szívóhatása tehát a labdarúgás területén is érvényesül...”).

Pál József, a Bp. Honvéd tehetséges, fiatal labdarúgója. Csendesen, halkan beszél. Mintha érezné, hogy egy jelenség illusztrációja, vagy ki tudja, csak a kedves emlék, a szívhez nőtt város felidézése fogja vissza hangját.

— *Szolnokot nagyon szerettem. Ahol a Tisza és a Zagyva egymásba torkollik, ott éreztük magunkat a legjobban. Minden srác oda járt. No meg a pályára. A Bocskai utcában laktunk, 50 méterre az SZMTE-stadiontól. Talán tíz éves sem voltam, de már minden edzést végig ólálkodtam a kapu mögött. Onnan rugdaltam vissza a labdát.*

Nagyon megszerethette ezt a játékot. Már 1960-ban bekerült az úttörőcsapatba, és hat esztendővel később Pál József, ez a vékony fiú, már az első csapat szerelését öltötte magára. 1967-ben állandó tagja lett az országos ifjúsági válogatottnak, 1969-ben már csapatkapitánya. Elindult az úton.

És ekkor történt valami. A Bp. Honvéd leigazolta.

(A szociológiai felmérés szerint az élvonalbeli labdarúgók többsége a jobb anyagi lehetőségek miatt cserél klubot az NB I-ben. Lényegében — indirekt módon — ezzel függ össze, hogy a fővárosi játékosok 67 százaléka nem a saját szakmájában vállal munkaviszonyt.)

— *Akkoriban, 1968 végén a Szabályozástechnikai-műszerész szakközépiskolába jártam, éppen érettségire készültem. A leigazolást követő félesztendőm tanulással és utazással telt el. Hétközben a könyveket bújtam, hétvégén vonatra ültem, a mérkőzés színhelyére utaztam, aztán vissza. És folytatódott minden tovább. Mondták, hogy hagyjam abba az iskolát, de én mindenképpen érettségizni akartam, és ilyen jellegű iskolát sehol sem találtam volna az országban. Így hát pendliztem. Csak a sikeres érettségi után költöztem Budapestre. A Komló ellen játszottam először.*

Csak időpontok rögződtek az emlékezetében. Szerencsés alkat, a küzdelmeit, a csüggedéseit nem őrzi. Mindössze néhány szó:

— *Az edzés fárasztó volt, új játékot kellett kitalálnom a magam számára, ha érvényesülni akartam, de hisz mindenki érvényesülni akar, kezdetben bátortalan voltam, nem mertem vállalkozni...*

És így tovább, ilyen és hasonló emlékképeket őriz, ezeket sorolja halkan, mintegy önmagának, míg kibuggyan belőle:

— *Nehéz volt. Magamra maradtam, nem volt barátom, társam. Egész nap egyedül lézengtem.*

Igen. egyedül nehéz. És az ember percek, napok alatt nem talál barátokat. Még akkor sem, ha nyílt, őszinte, szívélyes légkör övezi, ha segítőkész közösségbe csöppen. És a magányból, a tétlenségből, e szomorú forrásokból két folyó is fakad: az egyik a szép napok, a kellemes órák folyója, a huszonnégy óráknak való élésé, és egy másik, amely az értelem útjelzéseit követi.

Ezen indult el Pál József is.

(Az NB I-es játékosok átlagos iskolai végzettsége meglehetősen magas, 55 százalékuk középiskolát végzett, az egyetemi, főiskolai végzettségűek aránya pedig 5.8 százalék. Ám jelenleg 60.5 százalékuk nem tanul.)

— *Iskolába akartam járni, éreztem, hogy tanulnom kell. A feleségemmel albérletben éltünk, nagyon viszontagságos körülmények között. Az egyesület nem tudott hamarjában segíteni, így hát megpróbáltam a magam erejéből, a rossz körülmények között készülni a felvételire. Az írásbelim sikerült a jogi egyetemen. A szóbelire már nem tudtam felkészülni.*

— Segítették?

— *Nehéz erre válaszolni, sokan így tették fel a kérdést: vagy a labdarúgás, vagy tanulás. Bizonyosra veszem, hogy az egyik nem zárja ki a másikat. Én mindenképpen megpróbálom újra. Régi igazság, hogy a fizikai és a szellemi terhelés kiegészíti egymást. Hiszem, hogy a tanulással teljesebb lenne az életem.*

— Mit vett el Budapest?

— *Szigorú kérdés. A megszokott környezetemet, egy kicsit az önbizalmamat, a barátaimat, egyszóval a régi énemet.*

— És mit adott?

— *Magasabb osztályban játszom, fejlődtem. Beválogattak az utánpótlás és a 23 éven aluli válogatottba, a Népsport osztályzókönyve szerint, a jobb oldali középpályások sorában a harmadik lettem, a Bp. Honvéd játékosai között az első helyet szereztem meg. Tudom, hogy mindez lényegében csak játék, de mégis számomra sokat jelent. Mit kaptam még? Lehetőséget. Lehetőséget a továbblépésre, a választásra, hogy a helyes útra lépjek. Azt hiszem, ez a legtöbb.*

A város mágneses erővonalai között élők száma napról napra növekszik. És e félelmetes hatalmú, lenyűgöző erő hajlítja jobbra-balra a birtokába kerülőket. És mégis, élnek is olyanok, akik emberhez méltóan uralkodnak a körülményeken, nem hajtják igájába a fejüket, önmaguk képére formálják és ezáltal nemcsak önön életüket, hanem a körülményeket is jobbá teszik.

Pál József — egyelőre — sok szépet ígérő szándékaiban — mindenképpen közéjük tartozik.

Bőcs Ferenc

(Záhonyi Iván felvétele.)

Vasutas-siker az ifitornán

Öt megye 25 helységében és Csepelen 48 mérkőzés, 176 gól, több mint félszázezer néző: ez a III. szakszervezeti nemzetközi ifjúsági labdarúgótorna mérlege, amely július 10 és 21. között a SZOT és az MLSZ közös rendezésében zajlott le.

A torna, amely első ízben 1970-ben került sorra 4 magyar és 4 külföldi szakszervezeti válogatott részvételével, most, a harmadik évben már szinte végleges formáját vette fel: 8 külföldi együttes mellett 8 hazai szakszervezet — a Bányász, az ÉDOSZ-, az Építők-, a KPVDSZ-, a MEDOSZ-, Vasas-, a Vasutas és a Vegyész-válogatott együttese jelent meg a rajtnál.

Ez a nagyszerű rendezvény jól illeszkedik bele az utánpótlás nevelés hazai rendszerébe, hiszen messzemenően figyelembe veszi azt, hogy akkor felel meg igazán a hivatásának, ha segíti az MLSZ munkáját az UEFA válogatott kialakításában. Ezt a célt szolgálja az a megkötés, hogy az UEFA korhatárnál legalább egy évvel fiatalabbak játszhatnak csak.

Úgy látszik, teljesen bevált és egyöntetű sikert aratott az új lebonyolítási rend: azok az együttesek sem fejezték be szereplésüket, amelyek a négy csoportban csak a 3. és 4. helyet szerezték meg. Ezek a vigaszágon küzdöttek tovább, így azután mindegyik részt vevő csapat, függetlenül az eredményeitől, egyaránt 6 mérkőzést játszott.

Rapcsák kapust, a 11-est hárító specialistát ünneplik a Vasutas-játékosok

A torna sportértéke

A torna értékét nem csupán a játék színvonalával érdemes mérni magyar szempontból, hanem a felkészítés és a kiválasztás menetével is.

Az érdekelt szakszervezetek szakemberei ugyanis nemcsak a többé-kevésbé már ismert ifi játékosokra építettek, hanem valósággal feltérképezték az egész országot, komoly tehetségkutató munkához láttak, s olyan labdarúgókat ismertek meg, akikről szinte senki nem tudott. Ezek a játékosok komoly rostán mentek keresztül. A kiválasztó mérkőzések tucatjait játszották le, hogy megtalálják a legjobbakat és a megfelelő helyüket a csapatokon belül. *Ezernél több ifjú labdarúgó nagy odaadással, lelkesedéssel próbálkozott bejutni a legjobbak közé.*

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a tornán a jóképességű bolgár, lengyel, nyugatnémet, olasz, osztrák, román, szlovák és szovjet együttes közül *csupán a bolgár szakszervezeti válogatottnak sikerült a legjobb négy közé bekerülni,* elmondhatjuk, hogy a mieink nagyszerűen megállták a helyüket. Erre csak további bizonyíték, hogy a torna 176 góljából kereken 100-at a magyar fiúk értek el!

Nagy tanulsága a tornának az is, hogy a jó felkészítés szinte teljesen kizárja az erőnléti zavarokat: rekkenő hőségben, másnaponként léptek pályára a 15—17 éves fiatalok és csupán a döntő második félidejében volt észlelhető kevés fáradtság — az alaposan felázott talaj is közrejátszott ebben —, pedig, amíg idáig jutottak, már 5 izgalmas, kemény meccset játszottak, a döntő volt a hatodik! és a játékidő nem is 2×40, hanem 2×45 perc volt, mint a felnőtteknél! Ha megvan a komoly alap a felkészítés eredményeképpen, akkor igenis lehet terhelni a gyerekeket!

Timmer József, a SZOT titkára átadja a kupát a győztes csapat kapitányának

A győztes és a többiek

Ez a torna reális eredménnyel végződött: a nagy négyes, a Vasutas, a Vasas, az ÉDOSZ és a bolgár csapat valóban a torna négy legjobban felkészített, legtöbb tehetséges játékossal rendelkező együttese volt.

A *Vasutasok,* az első torna győztesei az előcsatározások során egy

A győztes Vasutas-együttes. Álló sor, balról: Simonyi Ferenc edző, Rapcsák János (MVSC), Varga István (BVSC), Debnár Péter (BVSC), Lazsányi László (BVSC), Szabó Ferenc (Celldömölki VSC), Sziebig Sándor (Váci Vasutas), Vajki Károly (MÁV DAC), Szakál Béla (BVSC), Staller Tamás (BVSC), Nagy Sándor intéző. Guggol: Garabuczi Zoltán (DVSC), Pistár Mihály (Törekvés), Horváth Csaba (Haladás), Mészáros András (MVSC), Horváth Gyula (Haladás), Derdák Tibor (Haladás), Törőcsik András (BVSC), Holler Ferenc (Szolnoki MÁV), és Ádám László (Dunakeszi VSE)

A második helyezett a Vasas gárdája. Álló sor jobbról: Gál Antal sportvezető, Kovács Gyula (Csepel), Szabó Zoltán (Debreceni Elektromos), Nagy Mihály (Ganz-MÁVAG), Fritz Sándor (Csepel), Végh Tibor (Videoton), Sajó László (Dunaújváros), Molnár Károly (Ganz-MÁVAG), Halla Ignác (Csepel), Kóczián Antal edző. Guggol: Torma József (Csepel), Varga József (Győri Elektromos), Ács Péter (Vasas), Kóczián Péter (Csepel), Strasser Ferenc (Ganz-MÁVAG), Pásztor István (Dunaújváros), Kuti László (Videoton), Nagy Ferenc (Dunaújváros). Ül a két kapus: Menyhárt Kálmán (Csepel), Galántai Ödön (Videoton)

Az ÉDOSZ-válogatott, amely főleg FTC-játékosokból állt, s szerezte meg a 3. helyet. Álló sor, balról: Balogh Attila (Kaposvári Rákóczi), Molnár Tibor (Budafoki MTE), Bősze Gábor, Birta Imre, Somodi András, Szőke György, Forintos József, Macsek József, Farkas Barna, Seres István (FTC), Kertész János vezető edző (FTC). Guggol: Kiss László, Ohnhausz Tibor (FTC), Boros Gyula (Kaposvári Rákóczi), Nyilasi Tibor (FTC), Takács László (Mezőhegyesi Kinizsi), Rab Tibor, Huller Róbert (FTC). A cikkünkben szereplő valamennyi kép: MTI Foto, Benkő Imre felvételei

vereséget szenvedtek (a lengyelektől 3:2-re kaptak ki), ennek ellenére megbízható, jó átlagteljesítményt nyújtottak. A döntő — mint az 1:1-es eredményből is kitűnik — egyenlő ellenfelek nagy küzdelmét hozta, s végső győzelmük mégis teljesen megérdemeltnek mondható, mert a 11-es rúgásoknál biztosabbak, pontosabbak voltak. Játékosaik mindig felnőttek a feladatokhoz, mindanynyian lelkesen harcoltak. Kiemelkedőt nyújtott *Rapcsák* a kapuban (a 11-es védések specialistája!), azután *Törőcsik, Derdák, Horváth Cs.* Külön ki kell emelnünk a celldömölki *Szabót*, a torna gólkirályát, akiből gondos kezek igazi gólzsákot nevelhetnek. Megvan hozzá az alakja, fizikai képessége, gyorsasága, cselekvőképessége és egészséges góléhsége.

Gratulálunk a Vasutas válogatottnak az 1970-es és a mostani kupagyőztesnek!

A *Vasas* volt a torna egyetlen veretlen csapata, s legtöbben az ő győzelmükre esküdtek. Dehát a 11-es rúgások is a győzelem kivívásának eszközei közé tartoznak, ebben azonban nagyon lemaradtak. Mindegyik mérkőzésüket biztosan nyerték, a legnagyobb közönségsikert is ők aratták. A kiegyensúlyozott együttesből *Menyhárt, Kovács, Kuti, Molnár, Koczián* és *Pásztor* teljesítményét kell külön kiemelni. A csapat legjobb góllövőjének *Kuti* bizonyult.

Az ÉDOSZ egy vereséggel — a Vasastól kapott ki — és egy döntetlennel került a négyes döntőbe, ahol a bolgárokat nagy küzdelemben, mindent elsöprő utolsó 10 perccel 4:1 arányban győzte le.

A díszes vándordíjon kívül a győzteseknek és helyezetteknek (a vigasz ágon is) plaketteket és tiszteletdíjakat nyújtottak át.

Sportszerűségi díjakat kapott a *szlovák*, a *lengyel*, a *Vegyész* és a *Vasas* csapata, továbbá *Szeghalmi* (MEDOSZ), *Vasziljev* (bolgár) és *Gál* (Bányász).

A *gólkirályságért Szabó* (Vasutas) kilenc gólért; a *torna legjobb mezőnyjátékosa* címért a bolgárok csatára *Dimov*, a *legjobb kapus* címért pedig *Rapcsák* (Vasutas) kapott szép serleget.

A záróünnepély alkalmából rendezett társasvacsorán, amelyen a Csepeli sportcsarnok feldíszített termében a torna minden résztvevője — játékosok, szakvezetők — megjelent, már jelentkezett is az első visszhang: *mindegyik külföldi vezető közölte, hogy jövőre is megérkezik a csapatuk erre a rendezvényre, amely a nyár fontos eseményévé nőtte ki magát.*

Kupaszerdák 72-73'

Zürichben sorosoltak, s nem sokkal később Turgan Ece, a Galatasaray elnöke táviratot küldött a Bayern München vezetőségének, hogy cseréljenek pályaválasztójogot. A sorsolás szerint ugyanis az első mérkőzésük Münchenben lett volna, s amikor ezt Isztambulban megtudták, így fakadtak ki:

— *Ettől a nagyszerű Bayerntől alaposan kikapunk Münchenben, s utána már a kutya sem lesz kíváncsi a hazai visszavágóra.*

Münchenben kapásból belementek a török ajánlatba, mert ott meg ezen a véleményen voltak:

— *Három nappal az olimpia után sportfáradtság lesz nálunk, s az már biztos, hogy nyomban az olimpia befejezése után nem lehet az olimpiai stadionban játszani.*

Még az is kétséges, hogy szeptember 27-én lehet-e ... Az olimpia utolsó napján a lovak alaposan szétrúgják majd a füvet, s még más károkra is lehet számítani. A talajba épített csövek felett mindössze 25 cm földréteg van, s ezt a kalapácsvetők átüthetik, tehát még a csövek is megsérülhetnek. Tartalékfű megfelelő mennyiségben rendelkezésre áll, ezt gyorsan be lehet építeni, de az összenövés nem megy máról holnapra. Pillanatnyilag a Bayern még nem tudja, hogy az olimpia után mikor veheti birtokába az olimpiai stadiont, addig a jó öreg stadionban, a Grünwalder Strassen kell majd játszania.

Ilyen epizód nem is egy születetett a Bajnokcsapatok EK, a Kupagyőztesek EK és az UEFA Kupa 1972—73. évi I. fordulójának sorsolása után.

Mind a négy magyart kiemelték

Valamennyi kupa sorosolása előtt kiemeltek csapatokat, s ezekhez sorsolták a többieket. A magyar labdarúgás megbecsülését jelenti, hogy mind a négy induló csapatunk a kiemeltek közé került. Ezek névsora egyébként a következő.

BEK: Ajax, Real Madrid, Anderlecht, Ú. Dózsa, Celtic, Bayern, Juventus, Benfica, Kijev, Panathinaikosz, Górnik.

KEK: At. Madrid, Milan, Ferencváros, Schalke, Standard, Szpartak Moszkva, Legia, Leeds.

UEFA Kupa: Mönchengladbach, FC Bruges, Tottenham, Manchester C., Köln, Bp. Honvéd, Feijenoord, E. Frankfurt, Kaiserslautern, Racing White, Torino, Cagliari, Dynamo Berlin, Barcelona, CZ Belgrád, Internacionale, Ararát, Salgótarján, Fiorentina, Tbiliszi.

Újra Svájcban

A BEK I. fordulójának sorsolása:

Anderlecht (belga)—Vejle BK (dán).
Real Madrid (spanyol)—Keflavik (izandi).
Újpesti Dózsa (magyar)—FC Basel (svájci).
Celtic (skót)—Rosenborg Trondheim (norvég).
Galatasaray (török)—Bayern München (NSZK-beli).
Marseille (francia)—Juventus (olasz).
Malmö (svéd)—Benfica (portugál).
Innsbruck (osztrák)—Dinamó Kijev (szovjet).
CSZKA Szófia (bolgár)—Panathinaikosz (görög).
Sliema Wanderers (máltai)—Górnik Zabrze (lengyel).
FC Magdeburg (NDK-beli)—Turku Palloseura (finn).
Aris Bonneweg (luxemburgi)—Arges Pitesti (román).
Derby Country (angol)—Zseljeznicsar (jugoszláv).
Waterford (ír)—Omónia Nikózia (ciprusi).
Erőnyerő tehát már a 2. fordulóban van: Ajax, Szpartak Trnava.

Az I. forduló mérkőzései szeptember 13-án és 27-én kerülnek sorra.

Újra Svájcban a lila-fehérek ... Igen, hiszen 1930-ban Svájc rendezte meg elsőnek a Bajnokcsapatok Tornáját, amelyen Európa 10 országának legjobbjai indultak, köztük az Újpest FC. Az I. fordulóban 3:1-re verte a spanyol Real Irun csapatát, majd a II. fordulóban 7:0-ra a holland Go Ahead együttesét. Újabb magyar siker az elődöntőben: 3:0-ás győzelem a torna rendezője, a Servette Genf ellen. A döntőben a prágai Slavia, a régi nagy ellenfél volt az ellenfél, s az újpestiek középcsatár nélkül álltak. Huszárvágással azoban Köves-Kvasz Janót, a nemrég elhunyt játékost vitték előre, addig ugyanis Volentik Béla mellett a tartalék középfedezet volt. Langfelder igazgató és Bányai edző húzása kitűnőnek bizonyult: Köves három góljával az Újpest 3:0 arányban nyert, s lett a bajnokok bajnoka.

De ez már régen volt. Hadd említsünk egy, még ennél régibb eseményt, ez éppen az FC Basel csapatával, az Újpesti Dózsa mostani ellenfelével kapcsolatos. A húszas évek elején a magyar labdarúgás egyik legnevesebb egyénisége, Schaffer Alfréd, a futballkirály Bázelba került. Az ekkor már profi Spécitől — ez volt Schaffer beceneve — megkérdezték, hogy mennyit kér. Az összeg hallatára az FC Basel vezetői elkezdtek sopánkodni:

— *Ennyit nálunk még a miniszterelnök sem kap.*

Mire Spéci:

— *Uraim, miniszterelnökük már sok volt, de futballkirályuk még sohasem.*

Spéci érve hatott. A Basel játékosa lett.

Hol is folytassam? Talán ott, hogy az Újpesti Dózsa először 1960—61-ben szerepelt a BEK-ben. Az I. fordulóban Belgrádban a CZ csapatától 2:1-re kikapott, de itthon 3:0 arányban visszavágott, s bekerült

A BEK egyik legesélyesebbje, a Bayern München, az NSZK bajnoka. Álló sor balról: Beckenbauer, Hoffmann, Hoeness, Lattek edző, Schwarzenbeck, Müller, Krauthausen, Roth. Guggol: Zobel, Hansen, Maier, a kapus a bajnoknak járó tállal és Breitner. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

a II. fordulóba, ott azonban a Benficától, amely később először lett BEK-győztes, 6:2 arányban kikapott Lisszabonban, s itthon már csak szépségtapasz volt a lila-fehérek 2:1 arányú győzelme. Utána még két BEK-szereplés ... 1970—71-ben a Crvena Zvezda már az I. fordulóban visszavágott a lila-fehéreknek: itthon ugyan 2:0, de Belgrádban 0:4. 1971—72-ben az Ú. Dózsa végre bekerült a legjobb nyolc közé: Malmö 4:0 és 0:1, Valencia 1:0 és 2:1, Celtic 1:2 és 1:1. Most még tovább kellene lépnie. Legalább a legjobb négy között végezni!

A spanyolok vezetnek

Tizenhétszer került eddig kiírásra a BEK, tizenkétszer pedig a KEK. Táblázatunkban országonkint összesítettük a csapatok teljesítményeit. Az első oszlopban a BEK-ben és a KEK-ben összesen játszott mérkőzések száma, majd az ezeken szerzett pontszám. Utána a BEK-ben, illetőleg a KEK-ben megvívott mérkőzések száma és a szerzett pontok. Nem állunk valami jól, de rosszul sem: Magyarország a 9. helyen tanyázik. Ha ehhez a hivatalos kimutatáshoz hozzávették volna a VVK-t (később EVK, majd most UEFA Kupa) adatait is, akkor lényegesen feljebb látnánk önmagunkat. A rangsort egyébként a BEK és a KEK mérkőzésen összesen elért pontok száma adja. Noha a spanyolok már évek óta elég közepesen szerepelnek, itt még mindig tartják az első helyüket. Íme:

Országok, a részt vett egyesületek számával	Össz.		BEK		KEK	
	J.	P.	J.	P.	J.	P.
1. Spanyolo. (7)	227	300	154	207	73	93
2. Anglia (14)	200	258	103	132	97	126
3. Olaszo. (10)	195	247	105	161	90	86
4. NSZK (14)	176	225	83	98	93	127
5. Skócia (8)	165	201	93	112	72	89
6. Portugália (7)	146	171	92	108	54	63
7. Hollandia (12)	137	166	99	127	38	39
8. Csehszl. (12)	129	156	78	99	51	57
9. Magyaro. (8)	121	131	69	76	52	55
10. Jugoszl. (10)	121	117	73	74	48	43
11. Belgium (7)	109	110	70	71	39	39
12. Franciao. (11)	112	110	70	73	42	37
13. Lengyelo. (7)	95	107	58	67	37	40
14. NDK (11)	99	97	52	44	47	53
15. Bulgária (7)	95	94	54	52	41	42
16. Ausztria (8)	107	90	68	60	39	30
17. Svájc (11)	100	83	59	49	41	34
18. Románia (7)	81	70	47	36	34	34
19. Dánia (11)	81	62	51	38	30	24
20. Törökо. (6)	81	60	46	32	35	28
21. Görögo. (4)	68	55	41	33	27	22
22. Szovjetu. (6)	46	54	16	17	30	37
23. Svédo. (7)	66	51	50	36	16	15
24. Wales (4)	42	43	—	—	42	43
25. Észak-Íro. (9)	54	27	32	18	22	9
26. Norvégia (8)	52	25	28	10	24	15
27. Luxemb. (9)	60	21	38	15	22	6
28. Íro. (10)	56	19	32	9	24	10
29. Málta (4)	50	18	24	8	26	10
30. Albánia (3)	22	13	14	7	8	6
31. Finno.	46	13	28	8	18	5
32. Izland (6)	32	7	18	4	14	3
33. Ciprus (7)	36	7	16	1	20	6

A BEK-ben a legeredményesebben szerepeltek:

	J.	P.
1. Real Madrid	95	132
2. Benfica	70	91
3. Manchester U.	41	59
4. Ajax	42	57
5. Milan	44	57
6. Internazionale	41	56
7. Celtic	40	54
8. Dukla Prága	36	46
9. Feljenoord	33	44
10. Standard	32	41

A Kupagyőztesek EK műsora

Sok pályaválasztójog csere történt eddig a KEK-ben: a Floriana a Ferencváros ellen otthon kezd és nem Budapesten. A visszavágó napja köröl még vita folyik. Az valószínűleg szeptember 20-án lesz.

A sorsolással ellentétben otthon kezd még: Szlávia Szófia, Bastia, Vikinur Reykjavík, Rapid, Bukarest, sőt esetleg a Red Boys is.

A párosítás

Bastia (francia)—At. Madrid (spanyol)
Red Boys Differdingen (luxemburgi)—AC Milan (olasz)
Floriana La Valetta (máltai)—Ferencváros (magyar)
Szlávia Szófia (bolgár)—Schalke 04 (nyugatnémet)
Sparta Prága (csehszlovák—Standard Liege (belga)
FC Den Haag (holland)—Szpartak Moszkva (szovjet)
Vikinur Reykjavík (izlandi)—Legia Varsó (lengyel)
Ankaragücü (török)—Leeds United (angol)
Hajduk Szplit (jugoszláv)—Fredrikstad (norvég)
Rapid Wien (osztrák)—PAOK Szaloniki (görög)
FC Zürich (svájci)—Wrexham (walesi)
Sporting Lisszabon (portugál)—Hibernian Edinburgh (skót)
Rapid Bukarest (román)—Landskrona (svéd)
Pesziporikosz Larnaka (ciprusi)—Cork Hibernian (ír)
Fremad Amager (dán)—FC Besa (albán)
CZ Jena (NDK)—MP Mikkeli (finn)

Az UEFA Kupa menetrendje

Az UEFA Kupában is több pályaválasztójog csere történt. Itt nyolc csoportba osztották a csapatokat, ennek azonban csak szervezési jelentősége van, mert a következő ellenfelet bármelyik csoportból kaphatja a továbbjutó.

I. csoport: Aberdeen (skót)—Möchengladbach (nyugatnémet), Atvidaberg (svéd)—FC Bruges (belga), Tottenham (angol)—Lyn Oslo (norvég), Hvidovre (dán)—IFK Helsinki (finn). Érdekesség itt az, hogy a Borussia Mönchengladbach kérte feloldani a tavalyi határozatot. Az Internazionale elleni mérkőzésen történt dobálás miatt a Mönchengladbachnak még mindig 100 km-re az otthonától kellene a mérkőzését rendeznie.

II. csoport: Manchester City (angol)—Valencia (spanyol), Köln (nyugatnémet)—Bohemians Dublin (ír), Bp. Honvéd (magyar)—Partick Thistle (skót). Viking Stavanger (norvég)—IBV (izlandi).

III. csoport: Feijenoord (holland)—US Rümelingen (luxemburgi), Liverpool (angol)—E. Frankfurt (nyugatnémet), Nimes (francia)—Grasshoppers (svájci), Vitoria Setubal (portugál)—Zaglebie Sosnowiec (lengyel).

IV. csoport: Stoke (angol)—Kaiserslautern (nyugatnémet), Racing White Brüsszel (belga)—CUF Barreirense (portugál), Torino (olasz)—Las Palmas (spanyol), Sochaux (francia)—Frem Koppenhága (dán).

V. csoport: Olimpiakosz Pireusz (görög(—Cagliari (olasz), Angers (francia)—Dynamo Berlin (NDK-beli), FC Porto (portugál)—Barcelona (spanyol), Universitatea Kolozsvár (román)—Levszki Szófia (bolgár).

VI. csoport: CZ Belgrád (jugoszláv)—Lausanne (svájc), Internazionale (olasz)—FC Valetta (máltai), Beroe Sztara Zagora (bolgár)—Austria Wien (osztrák), UT Arad (román)—Norrköping (svéd).

VII. csoport: EPA Larnaka (ciprusi)—Ararat Jereván (szovjet), AEK (görög)—Salgótarján (magyar), Eskisehirspor (török)—Fiorentina (olasz), Dukla Prága (csehszlovák)—OFK Belgrád (jugoszláv).

VIII. csoport: Dinamo Tbiliszi (szovjet)—Twente Enschede (holland), Ruch Chorzów (lengyel)—Fenerbahce Isztambul (török), Dynamo Dresden (NDK-beli)—Vöest Linz (osztrák), Slovan Bratislava (csehszlovák)—Vojvodina Újvidék (jugoszláv).

Itt nemcsak pályaválasztójog cserék történtek, hanem több mérkőzést előre hoznak majd egy nappal, azaz szeptember 12-én és szeptember 26-án játszanak.

Az SBTC az igazi újonc

Az Újpesti Dózsa szerepelt már a BEK-ben, a Ferencváros a KEK-ben, a Bp. Honvéd pedig az UEFA Kupában (korábban VVK, illetőleg EVK) most rajtol először. A Salgótarján minden tekintetben újonc, hiszen a három nemzetközi kupák egyikében sem jutott még szóhoz. A következőkben megmutatjuk, hogy a másik három milyen összesített eredményt ért el eddig. A BEK, KEK, UEFA Kupa név után zárójelben az, hogy a csapat hány kiírásban küzdött eddig, majd a játszott mérkőzések, a győzelmek, a döntetlenek és a vereségek száma.

Újpesti Dózsa

BEK (3)	10	5	1	4
KEK (2)	13	6	3	4
UEFA K. (6)	34	17	4	13

A 3. sorban a luxemburgiak lemondását két győzelemnek tüntettük fel.

Ferencváros

BEK (3)	12	6	2	4
KEK (1)	2	1	—	1
UEFA K. (6)	52	27	8	17

A Ferencváros egy alkalommal, más baráti államok csapataival együtt méltánytalanság miatt visszalépett a BEK küzdelmeitől.

Bp. Honvéd

BEK (1)	2	—	1	1
KEK (3)	12	5	1	6

Az ellenfelekről

Az **FC Basel,** az Újpesti Dózsa ellenfele bajnoki szereplése hasonló a lila-fehérekéhez, mert a legutóbbi hat évben négyszer szerezte meg a bajnoki címet. 1971—72-ben otthon nem talált legyőzőre. A BEK-ben az eddigi legnagyobb fegyverténye: egy alkalommal elütötte a továbbjutástól a Szpartak Moszkva együttesét. A legutóbbi években a svájci egyesületek közül a legtöbb játékost adta a válogatottnak, akárcsak nálunk az Ú. Dózsa.

A **Floriana La Valetta,** a Ferencváros KEK-beli ellenfele 1961-ben a KEK küzdelmei során már szerepelt magyar csapat ellen: az Újpesti Dózsától otthon 5:2-re, a Népstadionban pedig 10:2-re kapott ki.

A **Partick Thistle,** a Bp. Honvéd ellenfele 1969—70-ben kiesett a skót I. ligából, de 1971—72-re oda visszakerült: a 7. helyen végzett, 34 mérkőzésen 12 győzelmet aratott, 10 döntetlent ért el és 12 izben pedig kikapott.

Az **AEK** a legnevesebb görög egyesületek közé tartozik. Többször nyert bajnokságot, s tavaly például BEK-találkozó során legyőzte otthon az Internazionale csapatát (3:2), de Milánóban 4:1-re kikapott a neves olasz együttestől. 1972-ben nagyon sok nemzetközi mérkőzésenszerepelt — angol klubok ellen is.

Kezdődik az olimpia

A XX. Nyári Olimpiai Játékok labdarúgótornáján igen sok ország indítja a legjobb válogatottját, így Magyarország is.

Válogatottunk augusztus hó 27-én, Nürnbergben Irán, 29-én, Münchenben Brazília olimpiai együttese, 31-én pedig Augsburgban Dánia országos válogatottjával mérkőzik. Négy négyes csoport van, s valamennyiből az 1. és a 2. helyezett jut tovább. A legjobbnak bizonyuló nyolc két négyes csoportban folytatja a körmérkőzést. Ez a küzdelem már elődöntőnek számít, mert a két csoportgyőztes vívja majd az olimpia döntőjét, a két 2. helyezett pedig a bronzéremért játszik.

Az olimpia miatt lapunk legközelebbi, a szeptemberi száma a megszokott időnél egy héttel később, szeptember 27-e táján jelenik meg.

*

A labdarúgás hívei most az egész világon Münchenre tekintenek. Különösen Magyarországon figyelnek az olimpiára, hiszen a magyar futballistáknak nagy tetteket kell végrehajtaniok: meg kell védeniök az olimpiai bajnoki címet, amelyet első ízben a kialakulóban levő „aranycsapat" vívott ki 1952-ben, Helsinkiben, amit azután Bene Feriék szereztek vissza 1964-ben Tokióban, majd Novák Pistáék szereztek meg harmadszor nagy küzdelemben négy évvel ezelőtt Mexikóban! Ha Páncsics Miklós és a többiek most is megnyernék az aranyérmet, olyan nagyszerű futball bravúrnak tapsolhatna a magyar sportszerető közönség, amilyenre az olimpiai labdarúgás történetében mindmáig nem volt példa.

Mit várhatunk a jelenlegi helyzet, a nemzetközi erőviszonyok, fiaink felkészülése és formája ismeretében? Mindenekelőtt olyan nagy küzdelmet, amely bizonyára minden tekintetben felülmúlja a legutóbbit is. A hírek és a jelek arra vallanak, hogy a felkészítésre az egész világon nagy gondot fordítottak. Egy sor ország — akárcsak mi — a legjobb nagycsapatával vesz részt a küzdelmekben. A mi helyzetünket nemcsak az teszi nehézzé, hogy a rendező ország labdarúgása, amely ma kétségtelenül vezető szerepet tölt be a labdarúgásban, a közeljövő nagyjait, Beckenbauerék utódait állítja csatasorba, s nagy jelentőséget tulajdonít a jó szereplésnek. Azzal a helyzeti előnnyel rendelkezik, hogy élvezi majd a hazai közönség teljes támogatását. Több közel egyenlő ellenfél mindent elkövet majd a döntőbe jutásért, egyik sem adja meg egykönnyen magát.

Mi mégis nagy bizalommal és szeretettel bocsátjuk útnak fiainkat. Tudjuk, sokat tettek szakvezetőik irányításával az elmúlt hónapokban, hogy a hagyományainkhoz méltóan képviseljék most is nemzeti színeinket és gyarapítsák olimpiai sikereinket.

Géczi István, Rothermel Ádám, Rapp Imre — Vépi Péter, Páncsics Miklós, Kovács József, Bálint László, Vidáts Csaba, Szűcs Lajos, Juhász Péter — Dunai Ede, Kű Lajos, Kocsis Lajos, Básti István — Fazekas László, Branikovits László, Dunai Antal, Váradi Béla — az öreg harcosok és az újoncok együttese minden akcióját lelkes, féltő szeretettel kísérjük itthonról, s reméljük, nem csalódunk bennük.

Juhász Péter, az olimpiai csapat tagja

(Folytatás a 28. oldalról)

Hányszor volt védő?

	BEK	KEK	UEFA K.
1. Real Madrid	6	—	—
2. Milan	2	1	—
3. Benfica	2	—	—
Internazionale	2	—	—
Ajax	2	—	—
6. Celtic	1	—	—
Manchester Unit.	1	—	—
Feijenoord	1	—	—
9. Tottenham	—	1	1
10. Fiorentina	—	1	—
Atl. Madrid	—	1	—
Sporting Lisszabon	—	1	—
West Ham United	—	1	—
Borussia Dortmund	—	1	—
Bayern München	—	1	—
Slovan Bratislava	—	1	—
Manchester City	—	1	—
Chelsea	—	1	—
G. Rangers	—	1	—
20. Barcelona	—	—	3
21. Leeds	—	—	2
22. Valencia	—	—	2
23. Roma	—	—	1
Zaragoza	—	—	1
Ferencváros	—	—	1
Dinamo Zágráb	—	—	1
Newcastle U.	—	—	1
Arsenal	—	—	1
Összesen:	17	12	14

Mattanovich Béla

1971-72.

	U. Dózsa	Honvéd	SBTC	Tatab.	FTC	Vasas	Videoton	Komló	Csepel	ETO	Pécs	DVTK	MTK	Egyet.	Eger	Haladás
Otthon (pontok):	25	21	23	24	22	14	23	22	21	15	17	17	15	15	15	11
Idegenben (pontok):	21	15	16	13	14	18	8	9	9	11	8	7	9	8	5	2
1. Újpesti Dózsa	●	1:1	6:1	2:2	0:2	1:0	3:0	7:1	4:1	8:1	0:0	2:1	6:3	3:1	5:1	3:0
2. Bp. Honvéd	1:0	●	1:1	1:0	2:1	5:2	0:1	0:0	3:0	0:1	2:0	1:0	1:0	1:0	3:2	1:0
3. Salgótarján	2:2	3:1	●	3:2	1:1	1:1	2:1	5:1	3:2	0:2	2:0	3:0	1:3	1:0	3:0	3:0
4. Tatabánya	1:0	2:1	4:1	●	0:0	1:3	4:1	2:1	0:0	0:0	1:0	4:1	2:0	3:2	2:1	1:1
5. Ferencváros	1:2	4:2	0:0	2:1	●	2:5	6:2	5:0	2:2	4:0	2:1	0:1	1:0	3:1	6:1	3:1
6. Vasas	0:2	1:1	0:1	1:1	0:1	●	1:0	1:1	0:1	1:4	2:1	0:0	1:1	3:2	4:2	5:2
7. Videoton	1:3	0:1	7:1	2:0	4:3	1:1	●	2:1	2:0	2:1	1:0	2:0	1:1	1:1	8:0	1:0
8. Komló	2:1	0:0	0:2	1:1	1:0	2:2	1:0	●	1:0	4:1	1:1	3:1	1:1	2:2	4:1	2:0
9. Csepel	0:2	1:1	0:1	2:1	1:1	3:0	1:1	2:1	●	2:1	0:1	2:1	0:0	0:0	1:0	1:3
10. Rába ETO	1:3	0:0	0:1	1:1	1:1	0:1	2:1	1:1	0:0	●	3:3	2:3	2:1	2:2	3:1	2:0
11. Pécsi Dózsa	1:1	0:0	0:0	1:1	3:1	0:3	1:1	0:0	3:1	0:0	●	2:0	0:0	1:1	0:2	1:0
12. Diósgyőr	1:1	0:2	1:1	1:2	2:2	1:3	1:3	3:1	2:1	1:0	1:0	●	4:1	0:1	3:1	2:0
13. MTK	0:1	1:1	3:2	0:0	2:2	1:4	1:0	0:1	3:1	3:0	1:0	0:0	●	V.	2:0	6:0
14. Egyetértés	1:2	1:2	2:1	0:0	V	0:3	0:1	3:0	1:1	1:1	0:0	1:0	2:0	●	0:0	1:1
15. Egri Dózsa	1:3	0:4	1:1	2:3	0:1	3:1	2:0	1:1	2:2	1:1	1:0	1:1	1:1	0:0	●	3:2
16. Haladás VSE	2:4	2:1	1:1	1:2	0:2	2:2	0:1	2:3	1:3	3:3	0:2	2:0	3:0	1:0	0:1	●

V. – vereség mindkettőnek. Az MTK és az Egyetértés összpontszámából két büntetőpont levonva.

VÉGEREDMÉNY

H.	J.	Gy.	D.	V.	Gól	P.
1.	30	20	6	4	70-30	46
2.	30	16	7	7	51-26	39
3.	30	15	9	6	51-30	39
4.	30	13	11	6	44-32	37
5.	30	14	8	8	59-56	36
6.	30	12	8	10	51-46	32
7.	30	13	5	12	47-43	31
8.	30	10	11	9	38-47	31
9.	30	11	8	11	35-36	30
10.	30	7	12	11	36-51	26
11.	30	6	13	11	22-28	25
12.	30	9	6	15	32-46	24
13.	30	8	8	14	37-41	22
14.	30	5	13	12	24-35	21
15.	30	6	8	16	32-65	20
16.	30	4	5	21	27-63	13

A külföldi bajnokságok végeredménye (III.)

NÉMET SZK

A Kicker c. lap játékosrangsora

KAPUS. Világklasszis: nincs. **Nemzetközi klasszis:** Maier (Bayern München) 28 éves; Nigbur (Schalke) 24; Kleff (Mönchengladbach) 25.

SZÉLSŐHÁTVÉD. Világklasszis: Breitner (Bayern). **Nemzetközi klasszis:** Höttges (Bréma) 28.

LIBERO (söprögető). Világklasszis: Beckenbauer (Bayern) 26. **Nemzetközi klasszis:** Fichtel (Schalke) 27.

BEÁLLÓS. Világklasszis: nincs. **Nemzetközi klasszis:** Schwarzenbeck (Bayern) 29.

KÖZÉPPÁLYÁS. Világklasszis: Netzer (Mönchengl.) 27. **Nemzetközi klasszis:** Hoeness (Bayern) 20; Overath (Köln) 28.

BELSŐ CSATÁR. Világklasszis: Müller (Bayern) 26. **Nemzetközi klasszis:** Heynkes (Mönchengl.) 27.

JOBBSZÉLSŐ. Világklasszis: nincs. **Nemzetközi klasszis:** Grabowski (Frankfurt) 28.

BALSZÉLSŐ. Világklasszis: nincs. **Nemzetközi klasszis:** E. Kremers (Schalke) 23; Held (Offenbach) 29.

Európa-bajnokságot nyert az NSZK csapata, s talán azt lehet a fenti névsorhoz hozzátenni, hogy a nyugatnémet lap nem elfogult. Négy világklasszis, több, sok nemzetközi klasszis. Külön figyelmet érdemel a játékosok évkora, amihez hozzáfűzhető, hogy nagyjából megvan a csapatuk az 1974. évi világbajnokságra méghozzá olyan együttes, amely otthon — a VB-t az NSZK rendezi — 20 évi szünet után újra megszerezheti a világbajnoki címet.

A bajnokságban az utolsó fordulóig a Bayern München és a Schalke 04 versenyzett a bajnoki címért. Érdekes véletlen, hogy az egymás elleni rangadójuk az utolsó fordulóra maradt, s ezen a müncheniek 5:1 arányban lelépték vetélytársukat. Elsőnek értek el a Bundesligában több mint 100 adott gólt. Még egy csúcs született ekkor: 80 ezer néző az új olimpiai stadionban. Ami különösen azért figyelemre méltó, mert a nézőszám — a sok „bundázás" miatt — valamelyest visszaesett az 1970—71. évihez viszonyítva. Ez a 80 ezres nézőszám az új bajnoki évben néhányszor megismétlődhet. Ígéret erre a müncheniek nagyszerűen összekovácsolt együttese. A gólkirály is müncheni lett: Gerd Müller — 40 góllal. Ez is csúcs a Bundesligában. Övé most a France Football kiírta Aranylabda. Immár másodszor. Ez a díj ötödször talált gazdára, de tegyük hozzá, hogy a legjobb átlagos teljesítmény változatlanul Eusebióé. **1968:** Eusebio (Benfica) 42 gól, 26 játék, az átlag 1,61. **1969:** Zsekov (CSZKA Szófia) 36 g., 30 j., 1,20. **1970:** Müller (Bayern) 28 g., 33 j., 1,15. **1971:** Skoblar (Marseille) 44 g., 38 j., 1,16. **1972:** Müller 40 g., 34 j., 1,18.

A Bundesliga összesített góllövőlistáján Müller 192 góllal szinte behozhatatlanul vezet.

A müncheniek nagyszerű szereplése, az NSZK válogatottjának Európa-bajnoksága mellett a negatív mérleg az a sok „bundázás", amely szinte állandó téma volt az európai sportsajtóban a legutóbbi időkben. Ennek egyik eredménye: a Bielefeld csupa mínusszal szerepel a 18. helyen, hiszen valamennyi eredményét törölték. A másik: a Bundesligába visszakerült Offenbach mínusz 5 ponttal rajtol. A másik kieső: Dortmund. A másik felkerült: Wuppertal. Viszont pozitívum: szervezik már a Bundesliga B-osztályát. A kupát egyébként a Schalke nyerte.

1.	Bayern M.	34	24	7	3	101:38	55
2.	Schalke 04	34	24	4	6	76:35	52
3.	Mönchengladb.	34	18	7	9	82:40	43
4.	Köln	34	15	13	6	64:44	43
5.	Frankfurt	34	16	7	11	71:61	39
6.	Hertha	34	14	9	11	46:55	37
7.	Kaiserslaut.	34	14	7	13	59:53	35
8.	Stuttgart	34	13	9	12	52:56	35
9.	Bochum	34	14	6	14	59:69	34
10.	Hamburg	34	13	7	14	52:52	33
11.	Bréma	34	11	9	14	61:56	31
12.	Braunschweig	34	8	15	11	43:48	31
13.	Düsseldorf	34	10	10	14	40:53	30
14.	Duisburg	34	10	7	17	36:51	27
15.	Oberhausen	34	7	11	16	33:66	25
16.	Hannover	34	10	3	21	54:69	23
17.	Dortmund	34	6	8	20	34:83	20
18.	Bielefeld	—	—	—	—	—	—

ROMÁNIA

Az ország labdarúgó történetében még sohasem voltak ilyen erősek a vidékiek, mint most. Az első hat helyen nincs bukaresti együttes! Ennek ellenére érdekes küzdelem folyt a bajnoki címért. A 20. forduló után még kevesen gondoltak arra, hogy az UT Arad nem védi meg a bajnoki címét. A négypontos előny azonban csalóka volt... Elfogyott az aradiak ereje. Főleg a csapat idősebb tagjai fáradtak el. A bajnoki, a román kupa és a nyolc UEFA Kupa mérkőzéshez kevés volt a klub játékoskerete. Ezzel szemben a nagyszerűen hajrázó FC Arges Pitesti főleg annak köszönheti elsőségét, hogy játékosai fiatalok, erőtől duzzadóak. Nagyszerű harmónia jellemezte a most első ízben bajnokságot nyert Arges együttesét. Dobrin a csapat legkiválóbb játékosa, kiváló technikáját és góllövőképességét szinte teljes mértékben a csapat szolgálatába állította. Korábban sokat cselezett, inkább csak önmagával törődött, de e rossz szokások eltűntek. 15 góllal megvédte a gólkirályságát, a második pedig klubtársa, a volt válogatott Fratila lett 13 góllal. A tavaszi idényben az együttes 15 mérkőzésen 23 pontot szerzett az őszi tizennyolchoz. A meglepetés a marosvásárhelyiek 4. helye. Az átlagban 22 éves csapat a legfiatalabb a román I. osztályban, otthon egyedül nem kapott ki, s jó szereplésével bekerült a Balkán Kupa mezőnyébe. Az utolsó kettő helyére a Resica és a Studentesc Bukarest került fel,

1.	Arges	30	19	3	8	51-35	41
2.	UT Arad	30	15	7	8	51-29	37
3.	U. Kolozsvár	30	16	5	9	39-27	37
4.	Marosvásárhely	30	14	7	9	35-30	35
5.	Brassó	30	13	8	9	37-21	34
6.	Bacau	30	14	4	12	41-41	32
7.	Din. Bukarest	30	12	7	11	46-36	31
8.	U. Craiova	30	13	5	12	42-35	31
9.	Steaua Bukarest	30	11	8	11	36-27	30
10.	Rapid Bukarest	30	13	4	13	40-39	30
11.	F. Konstanca	30	9	9	12	28-38	27
12.	Petrozsény	30	10	7	13	26-38	27
13.	CFR Kolozsvár	30	9	7	14	27-37	25
14.	Ploesti	30	9	7	14	23-40	25
15.	P. Iasi	30	6	12	12	30-42	24
16.	C. Nagyvárad	30	3	8	19	17-54	14

LENGYELORSZÁG

Tizedszer nyerte el a bajnoki címet a Górnik Zabrze, s ezzel megvédte elsőségét, hiszen tavaly is a Górnik bizonyult a legjobbnak. A katowicei Sport című lap az Aranycipőt Lubanskinak, a Górnik világhírű csatárának adta, noha Lubanski ezúttal 14 góllal csak a góllövőlista 2. helyén kötött ki. A gólkirály ugyanis 16 góllal Szymczak, a varsói Gwardia középpályása lett — 16 góllal.

1.	Górnik	26	14	9	3	45-23	37
2.	Sosnowiec	26	13	7	6	31-26	33
3.	Legia	26	12	8	6	36-20	32
4.	Ruch	26	13	4	9	46-33	30
5.	Mielec	26	12	6	8	29-19	30
6.	Gwardia	26	11	6	9	28-21	28
7.	Odra	26	9	9	8	25-27	27
8.	Walbrzych	26	9	8	9	22-21	26
9.	Wisla	26	7	11	8	29-34	25
10.	Polonia	26	5	11	10	19-31	21
11.	Pogon	26	8	4	14	24-37	20
12.	Lódz	26	3	13	10	24-39	19
13.	Rzeszów	26	4	10	12	20-32	18
14.	Szombierki	26	6	6	14	24-39	18

TÖRÖKORSZÁG

1.	Galatasaray	30	17	8	5	34:14	42
2.	Eskisehirspor	30	15	9	6	63:34	39
3.	Fenerbahce	30	14	11	5	37:21	39
4.	Besiktas	30	12	10	8	28:23	34
5.	Ankaragücü	30	10	13	7	22:22	33
6.	Bursaspor	30	12	8	10	29:24	32
7.	Mersin	30	10	10	10	35:29	30
8.	Adanaspor	30	9	12	9	28:26	30
9.	Göztepe	30	10	9	11	32:32	29
10.	Vefa	30	9	10	11	23:27	28
11.	Altay	30	9	9	12	29:40	27
12.	Giresunspor	30	11	5	14	26:43	27
13.	Samsunspor	30	5	15	10	14:21	25
14.	Boluspor	30	8	8	14	23:33	24
15.	Istambulspor	30	6	9	15	22:35	21
16.	Karsiyaka	30	5	10	15	19:40	20

BULGÁRIA

Immár tizenhatodszor bizonyult a legjobbnak a CSZKA Szeptemvrijeszko Zname Szófia. 1961 óta ez a hatodik bajnoksága, a bajnoki cím mellé a kupát is megszerezte, a döntőn 3:0-ra verte a Szlávia Szófia csapatát. A gólkirály is a CSZKA csapatából került ki, Zsekov, a korábbi Aranylabdás 27 góllal lett első. Kiesett a Marek Sztanke Dimitrov és az Orlovec Csardafon, felkerült a Pernik és a Volov.

1.	CSZKA	34	26	6	2	95-28	58
2.	Levszki	34	22	6	6	68-26	50
3.	Beroe	34	18	6	10	61-46	42
4.	Szlávia Szófia	34	15	9	10	50-43	39
5.	Lok. Szófia	34	13	12	9	47-34	38
6.	Trakija Plovdiv	34	14	7	13	54-47	35
7.	Botev Vraca	34	13	5	16	62-64	31
8.	Cserno More	34	13	5	16	53-60	31
9.	D. Rusze	34	12	7	15	38-50	31
10.	Lok. Plovdiv	34	7	16	11	32-44	30
11.	Akad. Szófia	34	11	7	16	37-45	29
12.	Etir Tirnovo	34	11	7	16	39-54	29
13.	Szp. Pleven	34	11	7	16	40-61	29
14.	Csernomorec	34	11	8	15	47-49	28
15.	Szp. Várna	34	10	8	16	45-50	28
16.	Laszkov	34	11	6	17	35-50	28
17.	Marek	34	10	6	18	31-65	26
18.	Orlovec	34	10	8	16	34-52	22

A Csernomorectől 2, a Csardafon Orlovectől pedig 6 büntetőpontot levontak.

GÖRÖGORSZÁG

Puskás Ferenc edző vezetése mellett a harmadik nagy sikerét érte el a Panathinaikosz. Az első: szerepelt a Bajnokcsapatok EK 1970—71. évi döntőjében. A második: az Interkontinentális Kupa 1971. évi döntőjének résztvevője lehetett az athéni együttes. Most pedig egy évi szünet után sikerült visszaszerezniök a bajnoki címet. Ami elmaradt: a kettős győzelem, a kupadöntőn ugyanis a Panathinaikosz kikapott a PAOK csapatától. A vigasz: Antoniadisz, a Panathinaikosz immár Európa-szerte ismert gólzsákja csak egy góllal ért el kevesebbet mint Gerd Müller, s így neki jut az Ezüstcipő.

1.	Panathinaikosz	34	24	6	4	89:23	88
2.	01 Pireusz	34	20	9	5	61:26	83
3.	AEK	34	20	8	6	54:23	82
4.	Arisz	34	18	11	5	52:25	81
5.	PAOK	34	18	10	6	53:27	80
6.	Patrasz	34	11	14	9	40:35	70
7.	Panioniosz	34	13	9	12	32:33	69
8.	Ethnikosz	34	9	15	10	39:36	67
	Iraklisz	34	11	11	12	36:40	67
10.	Kavala	34	12	8	14	34:38	66
11.	Aigaleo	34	11	9	14	31:46	65
12.	Trikala	34	9	12	13	38:43	64
13.	Volosz	34	10	8	16	26:43	62
	Fosztir	34	8	12	14	37:53	62
15.	Verya	34	7	11	16	23:56	59
16.	Pierikosz	34	5	14	15	26:48	58
17.	Apollon	34	7	8	19	32:55	56
18.	O. Nikozia	34	2	7	25	14:67	44

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgó Szövetség lapja. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: **Tabák Endre,** Szerkesztő: **Hoffer József.** Szerkesztőség: Budapest VI., Népköztársaság útja 47. Telefon: 425-103.

Felelős kiadó: **Tóth László** igazgató. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőnél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI MNB 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. **Egyes szám ára: 4 forint. Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.**

INDEX: 25 501

72.8143 Egyetemi Nyomda, Budapest
Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

MTK—Csepel 3:1. A második gól előtti jelenet: a labda a védőkről visszapattant Kiss T.-hoz, aki a következő pillanatban berúgta. 2:0. A felső kép. (MTI Foto)

Zámbó így emelte Szőke kapujába a lila-fehérek második gólját, az SBTC elleni 6:1-es mérkőzésen. Ez látható az alsó képen. (MTI Foto, Petrovits László felvétele)

LABDARÚGÁS

A Magyar Népköztársasági Kupa 1971—72. évi védője: a Ferencváros. Álló sor, balról: Csanádi Ferenc edző, Kiss Kálmán szakosztályvezető, Horváth, Martos, Vépi, Géczi, Bálint, Füsi. Guggol: Dóka gyúró, Szőke, Branikovits, Albert, Kű, Mucha. (MTI Foto).

